

Handläggare
Monica Petersson
Marie Öberg

Datum
rev.2015-12-08

Diarienummer
OSN-2015-0407

Omsorgsnämnden

Verksamhetsplan och budget 2016 för omsorgsnämnden

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslås besluta

- att** fastställa verksamhetsplan och budget för 2016 enligt föreliggande förslag,
- att** fastställa ersättningen för personlig assistans enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) till 258 kr/timme utom för de som har beslut om vaken natt eller jour hela natten, samt
- att** fastställa ersättningen för personlig assistans för dem som har beslut om vaken natt eller sovande jour hela natten till 288 kr/timme för samtliga beviljade timmar.

Ärendet

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2016-2018. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom inriktningsmål, uppdrag, statsbidrag och riktade satsningar samt budget. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats. I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll.

I samband med budgeten fastställs också ersättningen per timme för personlig assistans enligt LSS. I förarbeten till 9 § 2 lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) och av rättspraxis framgår bl.a. att kommunen svarar för ekonomiskt stöd för faktiska kostnader d.v.s. normala lönekostnader och vissa administrativa kostnader för att utföra assistansen om den enskilde inte väljer kommunen som assistansanordnare. Något schabloniserat belopp per timme - liknande Försäkringskassans assistansersättning enligt 51 kap Socialförsäkringsbalken - finns inte för LSS

Uppsala kommun bekostar därför ekonomiskt stöd endast för skäliga och faktiska kostnader för beviljade assistanstimmar i enlighet med beslut enligt 9 § 2 LSS. Det är kommunen som bedömer vilka kostnader som anses skäliga och har rätt att begära tillförlitligt underlag som även styrker att yrkade kostnader är faktiska. Den enskilde kan dock skicka in en kompletterande ansökan om ett annat belopp än kommunens bedömning för att få detta prövat i förvaltningsrätten.

Vid beräkningen av vad som anses vara skälig kostnad för personlig assistans enligt LSS har nämnden gjort bedömningen att det är 258 kr/timme, utom för dem som har beslut om vaken natt eller jour hela natten. För dem som har beslut om vaken natt eller jour hela natten utgår en ersättning på 288 kr/timme för samtliga beviljade timmar vilket är samma som regeringens beslutade schablonersättning för 2016.

För omsorgsförvaltningen

Tomas Odin
Direktör

Verksamhetsplan och budget 2016

Omsorgsnämnden

Ett aktiverande dokument som omsorgsnämnden
fattade beslut om X datum

Dokument-ID	Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
	Verksamhetsplan och budget 2016	Omsorgsnämnden	2016-01-01	1 (47)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Revideras	
OSN-2015-0407	Omsorgsförvaltningen	Tomas Odin	2016-12-31	

INLEDNING	4
NÄMNDENS ANSVARSOMRÅDEN	4
NÄMNDENS POLITISKA PLATTFORM.....	4
SYFTE MED NÄMNDENS VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET	5
EKONOMI I BALANS - EN UTMANING FÖR NÄMNDEN	5
BEGREPP SOM ANVÄNDS I VERKSAMHETSPLANEN	6
INRIKTNINGSMÅL	7
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	7
<i>Inflytande och delaktighet ökar för medborgarna i välfärden.....</i>	7
1. NÄMNDENS INRIKTNINGSMÅL	7
<i>Personer med funktionsnedsättning får mer egenmakt och ska i större utsträckning kunna påverka sin vardag</i>	7
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	8
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	8
<i>Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.....</i>	8
<i>Nämndens strategi för att nå målet.....</i>	8
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	11
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	11
<i>Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.</i>	11
<i>Nämndens strategi för att nå målet.....</i>	11
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	12
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	12
<i>Barn och ungdomars delaktighet bidrar till att verksamheten anpassas till deras behov.....</i>	12
<i>Nämndens strategi för att nå målet.....</i>	12
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	13
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	13
<i>Skillnader i levnadsvillkor för kommunens innevånare jämnas ut</i>	13
<i>Nämndens strategi för att nå målet.....</i>	13
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	14
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	15
<i>Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen</i>	15
<i>Nämndens strategi för att nå målet.....</i>	15
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	16
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	17
<i>Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.....</i>	17
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	17
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	17
<i>Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning</i>	17
<i>Nämndens strategi för att nå målet.....</i>	17
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	20
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	21
<i>God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninnevånare.....</i>	21
<i>Nämndens strategi för att nå målet.....</i>	21
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	22
<i>Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläpp av växthusgaser minskar totalt sett miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat</i>	22
<i>Nämndens strategi för att nå målet.....</i>	22
<i>Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....</i>	23
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	23
<i>Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.....</i>	23

Nämndens strategi för att nå målet.....	23
Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....	24
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	24
Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner	24
Nämndens strategi för att nå målet.....	24
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL.....	24
Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.	24
2. NÄMNDENS INRIKTNINGSMÅL	24
Omsorgsnämnden erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare	24
Nämndens strategi för att nå målet.....	24
3. NÄMNDENS INRIKTNINGSMÅL	26
Säkerställa kompetensförsörjningen hos nämndens medarbetare på kort och lång sikt	26
Nämndens strategi för att nå målet.....	26
Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.....	26
UPPDRAG	27
KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG I MÅL OCH BUDGET.....	27
STATSBIDRAG OCH RIKTADE SATSNINGAR	27
STATSBIDRAG	27
RIKTADE SATSNINGAR I MÅL OCH BUDGET.....	27
BUDGET 2016.....	28
NÄMNDENS DRIFTBUDGET	28
NÄMNDENS BUDGET FÖR RESPEKTIVE VERKSAMHETSOMRÅDE.....	29
BILAGA 1 NÄMNDENS PLAN FÖR UPPFÖLJNING 2016	33
INLEDNING.....	33
SYFTE.....	33
FÖRHÅLLNINGSSÄTT KRING UPPFÖLJNING.....	33
EKONOMISK UPPFÖLJNING	35
UPPFÖLJNING AV JÄMSTÄLLDHETSARBETET.....	35
INRIKTNINGSMÅL	36
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 1	36
UPPSALA KOMMUN GER FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN GOD HÄLSA FÖR HELA BEFOLKNINGEN.	36
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 2.....	37
BARN OCH UNGDOMARS DELAKTIGHET BIDRAR TILL ATT VERKSAMHETEN ANPASSAS TILL DERAS BEHOV. ...	37
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 3.....	37
SKILLNADER I LEVNADSVILLKOR FÖR KOMMUNENS INVÅNARE JÄMNAS UT.....	37
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 4.....	38
UPPSALA KOMMUN MÖJLIGGÖR FÖR ETT UTÖKAT UTBUD AV BOSTÄDER OCH ARBETSTILLFÄLLEN.	38
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 5.....	38
UPPSALA KOMMUN ÄR I FRAMKANT I MILJÖ- OCH KLIMATOMSTÄLLNINGEN. UTSLÄPPEN AV VÄXTHUSGASER MINSKAR TOTALT SETT, MILJÖMÅLEN UPPFYLLS OCH ÅTGÄRDER VIDTAS FÖR ANPASSNING EFTER FÖRÄNDRAT KLIMAT.	38
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 6.....	38
UPPSALA KOMMUN ÄR ATTRAKTIV FÖR NYETABLERINGAR OCH FÖRETAG.....	38
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 8.....	39
GOD SERVICE, ENKELHET OCH KORTA HANDLÄGGNINGSTIDER PRÄGLAR KOMMUNENS KONTAKTER MED FÖRETAG, IDEELL SEKTOR SAMT KOMMUNINVÅNARE.....	39
MEDANSVARIG NÄMND	39
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 9.....	39

DET FÖREBYGGANDE ARBETET OCH TIDIGA INSATSER UTVECKLAS INOM KOMMUNENS ALLA VERKSAMHETER.	39
MEDANSVARIG NÄMND	39
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 10	40
TILLGÄNGLIGHETSSKAPANDE ÅTGÄRDER I KOMMUNENS BOSTADSOMRÅDEN MINSKAR BEHOVET AV SÄRSKILDA BOENDEFORMER.	40
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 12	40
UPPSALA KOMMUN ERBJUDER ATTRAKTIVA MÖJLIGHETER OCH VILLKOR SOM STÅR SIG VÄL I KONKURRENSEN JÄMFÖRT MED ANDRA ARBETSGIVARE.	40
NÄMNDENS INRIKTNINGSMÅL 2	40
OMSORGSNÄMNDEN ERBJUDER ATTRAKTIVA MÖJLIGHETER OCH VILLKOR SOM STÅR SIG VÄL I KONKURRENSEN, JÄMFÖRT MED ANDRA ARBETSGIVARE.	40
NÄMNDENS INRIKTNINGSMÅL 3	40
SÄKERSTÄLLA KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN HOS NÄMNDENS MEDARBETARE PÅ KORT OCH LÅNG SIKT.	40
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 14	41
UPPSALA KOMMUN ERBJUDER FLER MÄNNISKOR MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING ARBETE OCH SYSSELSÄTTNING.	41
MEDANSVARIG NÄMND	41
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL 29	41
INFLYTANDE OCH DELAKTIGHET INOM VÄLFÄRDEN ÖKAR FÖR UPPSALABORNA.	41
MEDANSVARIG NÄMND	41
NÄMNDENS INRIKTNINGSMÅL 1	42
PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING FÅR MER EGENMAKT OCH SKA I STÖRRE UTSTRÄCKNING KUNNA PÅVERKA SIN VARDAG.	42
UPPDRAG	42
NÄMNDENS SERVICENIVÅER	42
STATSBIDRAG OCH RIKTADE SATSNINGAR	42
BILAGA 2	43
INRIKTNINGSMÅL	43
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL (DELAS MED OMN OCH AMN)	43
<i>Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning</i>	43
<i>Nämndens strategi för att nå målet</i>	43
<i>Kommunstyrelsens åtgärder för att förverkliga strategin</i>	43
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL	44
<i>Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.</i>	44
<i>Nämndens strategi för att nå målet</i>	44
<i>Kommunstyrelsens åtgärder för att förverkliga strategin</i>	44
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL	45
<i>Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.</i>	45
<i>Nämndens strategi för att nå målet</i>	45
<i>Kommunstyrelsens åtgärder för att förverkliga strategin</i>	46
KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL	46
<i>Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.</i>	46
<i>Nämndens strategi för att nå målet</i>	46
<i>Kommunstyrelsens åtgärder för att förverkliga strategin</i>	47

Inledning

Nämndens ansvarsområden

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen samt bostadsanpassningsbidrag inom ovanstående områden.

Nämndens politiska plattform

Utgångspunkten för nämndens verksamhet är att medborgarna i största möjliga utsträckning ska ges möjlighet till egenmakt och inflytande. Insatserna ska svara lika mycket mot medborgarnas behov oavsett kön, könsidentitet/könsuttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, social bakgrund, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Nämnden satsar på att öka delaktigheten för personer med funktionsnedsättning och särskilt på att förbättra barns möjligheter att uttrycka sina åsikter i alla beslut som rör hen i enlighet med FN:s barnkonvention. Ökat inflytande och egenmakt bör leda till förbättrad kvalitet inom omsorgen om funktionsnedsatta.

För att på sikt kunna tillgodose medborgarnas behov behöver ett långsiktigt förebyggande arbete vara i fokus. Att arbeta förebyggande och ge tidiga insatser gynnar både den enskilde och samhället. Fler människor med funktionsnedsättning ska dessutom erbjudas arbete och sysselsättning.

En nära samverkan med Landstinget i Uppsala län är i flera avseende en förutsättning för att medborgarna ska få kvalificerade insatser. Tillsammans med landstinget ska nämnden fortsätta satsningen på närvårdsutveckling för att kunna erbjuda samordnade insatser och exempelvis främja rehabiliteringsinsatser. Nämnden avser att söka samverkan med landstinget gällande frågeställningar som rör rehabilitering och psykisk ohälsa. Genom samarbetet tydliggörs även huvudmännens olika ansvarsområden.

Insatser inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning formas i stor utsträckning utifrån lagar, förordningar och olika statliga riktlinjer. Rättsäkerheten och myndighetens utövningen ska säkerställas via nämndens arbete med riktlinjer för handläggning inom SoL och LSS.

Omsorgsnämndens avsikt är att förbättra levnadsvillkoren för de som är i behov av olika insatser bl.a. ska fler LSS-boenden tillskapas. Boendeformer ska utvecklas som motsvarar önskemål och behov inom ramen för vad lagstiftningen tillåter. Jämställdheten mellan kvinnor och män ska kartläggas och åtgärder vidtas inom nämndens ansvarsområde i syfte att personer oavsett kön ska ha samma makt och möjlighet att påverka samhället och sina egna liv.

Omsorgsnämnden ska fortsätta utveckla samverkan med den ideella sektorn. Erfarenheter och kunskaper från den ideella sektorn ska tas tillvara och tillsammans med föreningarna ska nya stödinsatser för att möta medborgarnas behov tas fram.

Nämnden har ansvaret för arbetsmiljön inom förvaltningen. En viktig faktor för en god arbetsmiljö är ett tydligt, kommunikativt och nära ledarskap. Nämnden kommer att verka för att heltidstjänster är normen och att delade turer försvinner inom omsorgsverksamheten.

De ekonomiska förutsättningarna är en stor utmaning för nämnden. Att erbjuda insatser som håller god kvalitet till så låg kostnad som möjligt är en förutsättning för att uppnå ekonomi i balans under planperioden samt på längre sikt.

Nämnden ska utveckla metoder för uppföljning och utvärdering för att säkerställa att offentligt finansierade verksamheter använder tilldelade medel på ett korrekt sätt samt att enskilda personer får sina behov tillgodosedda. Uppföljning av avtal är ett led i kvalitetsarbetet för att trygga att utförarens verksamhet håller utlovad kvalitet.

Syfte med nämndens verksamhetsplan och budget

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2016-2018. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget

Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom:

- Inriktningsmål
- Uppdrag
- Servicenivåer
- Statsbidrag och riktade satsningar
- Budget

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Det är förvaltningens uppgift att omsätta dessa planer i praktiken. Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet.

Ekonomi i balans - en utmaning för nämnden

Som systemledare har nämnden som uppgift dels att skapa effektiva system inom lagstadgad verksamhet, dels att utveckla eller skapa effektiva insatser utifrån medborgarnas behov.

I nämnden systemledarroll är de viktigaste åtgärderna:

- Ny ersättningsmodell för serviceboende
- Ny ersättningsmodell för boendestöd
- Utredning nivåersättningarna inom daglig verksamhet
- Fortsatt upphandling enligt ny upphandlingsmodell ger bättre ekonomi och ökad kvalitet
- Översyn av bemanning inom barn och ungdomsinsatser
- Utredda gränsdragningen till landstinget för personer under 17 år.
- I samarbete med äldre-nämnden genomföra en analys av hälso- och sjukvården inom ordinärt boende i syfte att förbättra både hälso- och sjukvård och resursutnyttjande
- Återsökning av statsbidrag för flyktingmottagande

- Styrelsen för vård & omsorg kör fler transport till och från daglig verksamhet

Skapa nya insatser och/eller förändra pågående insatser för att öka inflytande och motsvara behov.

- Utifrån nya rättsfall och riktlinjer pröva om personer har rätt till insatser enligt LSS
- Skapa LSS-boenden för socialpsykiatri och demens
- Nya insatser som exempelvis utveckla en sysselsättningsverksamhet inom socialpsykiatri
- Aktivt följa utvecklingen inom personlig assistans och nya rättsfall

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Inriktningsmål	Handlar om kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Nämnden kan också komplettera med egna inriktningsmål. Nämnden baserar sina egna inriktningsmål på exempelvis statliga krav eller kommunala program och policier. Inriktningsmålen ska alltid kunna följas upp och utvärderas.
Uppdrag	Handlar om kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i Mål och budget. Nämnden kan här också ge egna uppdrag till förvaltningen.
Servicenivåer	Handlar om krav som ställs på nämnden från exempelvis staten på handläggningstider eller omfattning av nämndens service. Nämnden kan här också ställa egna krav på den service som ges inom nämndens ansvarsområden. Servicenivåerna handlar i så fall om sådant som nämnden tycker är särskilt viktigt för medborgare eller verksamheter.
Statsbidrag och riktade satsningar	Handlar om statsbidrag som nämnden avser att söka och om kommunfullmäktiges riktade satsningar. Statsbidrag/riktade satsningar bör i så hög grad som möjligt knytas till verkställandet av ett mål, ett uppdrag eller en service-nivå.
Budget	Nämndens budget utgår från Mål och budget och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.
Nämndens strategier	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Strategierna synliggör med andra ord nämndens politik. Strategier för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policier. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2016 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Nämndens åtgärder	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier, uppdrag och servicenivåer. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Konsekvenser av åtgärderna	Visar både vilka konsekvenser åtgärden får för medborgare, verksamheter och medarbetare samt eventuella ekonomiska konsekvenser (kostnader eller besparingar).

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Inflytande och delaktighet ökar för medborgarna i välfärden

Nämndens strategi för att nå målet

Nämnden vill ta del av medborgarnas värderingar, synpunkter och kunskaper i olika frågor som ingår i ansvarsområdet. Nämnden ska därför ha medborgardialoger för att ta tillvara på medborgarnas engagemang både utifrån lokalt och kommunövergripande perspektiv.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/Insats
Nämnden kommer att ha öppna nämndsammanträden och föreningsdialoger i samband med nämndsammanträde.	Ökad delaktighet för medborgarna	Effektiva system

1. Nämndens inriktningsmål

Personer med funktionsnedsättning får mer egenmakt och ska i större utsträckning kunna påverka sin vardag

Nämndens strategi för att nå målet

Nämnden kommer att skapa olika forum och modeller för inflytande samt möjliggöra större egenmakt för den enskilde. Genom att öka möjligheten till inflytande och egenmakt för nämndens målgrupper ska det stöd och insatser nämnden erbjuder bättre motsvara de behov som målgrupperna har, vilket också innebär högre kvalitet i verksamheten.

Nämnden har för närvarande följande forum för inflytande för funktionsnedsatta personer: Kommunala handikapprådet, samverkan med Handikappföreningarnas samorganisation, HSO, representanter från brukarorganisationerna knutna till projekt inom psykisk ohälsa med medel från regeringens prioriterade satsning på psykisk ohälsa, PRIO, samt ställer krav i avtal på brukarråd, inflytande och delaktighet.

Brukarråd av olika slag karaktäriseras av att det finns fasta medlemmar som ibland representerar organisationer eller en gruppbostad m.m. Det finns en dagordning och ofta tjänstemän som närvarar. Frågeställningar som diskuteras är ofta konkreta och kan påverka vardagen.

Det finns ett flertal olika metoder och arbetssätt för att öka inflytandet som delaktighetsmodeller, fokusgrupper, enkäter och andra mötesforum.

Genomförandeplanen som upprättas för den enskilde inom varje verksamhet är ett medel för den enskildes inflytande över sin vardag. I samtliga individuppföljningar granskas genomförandeplanerna.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/insatser
Nämnden kommer att verka för att få in ett brukarperspektiv i all planering		Effektiva system
Nämndens planer på att inrätta brukarråd ska genomföras under 2016. Metodutveckling i påverkans- och inflytandefrågor pågår i samverkan med regionförbundet i Uppsala län exempelvis fokusgrupper, intervjuer m.m.	Ökad delaktighet och inflytande bl.a. genom att nämnden får ökad kunskap om behov och önskemål hos nämndens målgrupp	Effektiva system

Kommunfullmäktiges inriktningsmål*Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen**Nämndens strategi för att nå målet*

Kvinnor och män med funktionsnedsättning har generellt sämre hälsa än övriga befolkningen enligt flera rapporter. Omsorgsnämnden ska utveckla hälsofrämjande och förbyggande aktiviteter som kan medverka till ett hälsosamt liv för personer med funktionsnedsättning. Tillsammans med landstinget ska nämnden fortsätta satsningen på närvårdsutveckling för att kunna erbjuda samordnade insatser och exempelvis främja rehabiliteringsinsatser. Genom samarbetet tydliggörs även huvudmännens olika ansvarsområden.

Förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter

World Health Organization:s medlemsländer i Europaregionen har antagit en strategi för ökad fysisk aktivitet. Strategin uppmärksammar att fysisk aktivitet är en av de viktigaste faktorerna för hälsa och välbefinnande i befolkningen och att stillasittande ökar risken för många icke smittsamma sjukdomar som exempelvis hjärt-kärlsjukdomar. Den betonar betydelsen av hälsofrämjande arbete och förebyggande av icke smittsamma sjukdomar inom ramen för Hälsa 2020, som är Europaregionens samlade rekommendationer för hälsa och välbefinnande. Hälsa 2020 slår fast att folkhälsa är hela samhällets ansvar.¹

Personer med funktionsnedsättning har genomgående en sämre livssituation än övriga befolkningen vad gäller faktorer som har betydelse för hälsan, vilket ledet till att det är de som är mest utsatta för ohälsa. Folkhälsoinstitutets nationella folkhälsoenkät visar att det är mer än tio gånger så vanligt med självupplevd dålig hälsa i den här gruppen. Enligt Statens folkhälsoinstitut kan en stor del av ohälsan hos personer med funktionsnedsättning beskrivas som onödig.²

Det är viktigt att använda befintliga metoder för att främja hälsa och fortsätta att utveckla metoder och arbetsätt. Fysisk aktivitet påverkar de flesta av kroppens system på ett positivt sätt, till exempel immunsystemet, nervsystemet och hjärt- kärlsystemet. En metod som utarbetats i Sverige för att öka den enskildes fysiska aktivitetsnivå är Fysisk aktivitet på Recept, FaR®.

¹ Folkhälsomyndigheten 2015

² Arnhold, 2008

Processen med att implementera FaR® som inleddes hösten 2013 inom Uppsala kommun pågår ännu. Utifrån en uppföljningsstudie som gjordes 2015 visade resultatet på tre viktiga faktorer att beakta i det fortsatta implementerings-arbetet: tillämpning i det dagliga arbetet, personalens attityd och motivation att förskriva FaR®, samt behovet av en stödjande organisation. Förskrivningen av FaR® har varit blygsam och arbetsmetoden har ännu inte blivit en naturlig del i det dagliga arbetet. De hinder som kunde ses var bristen på rutiner och planering på den egna arbetsplatsen samt att personalen saknar stöd och riktlinjer från sina chefer. Ytterligare en svårighet är att identifiera vilka patienter som bör förskrivas FaR®.³

Kommunfullmäktige har i juni 2013 fastställt en överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning som ska utgöra en grund och ett stöd för det gemensamma arbetet mellan kommunens och landstingets verksamheter på regional och lokal nivå. Personer ska kunna få sina behov tillgodosedda av flera verksamheter samtidigt.

Samverkan är en viktig faktor för att i ett tidigt skede förhindra eller förebygga utveckling av psykisk ohälsa och ska vid behov ske kring personer med psykisk funktionsnedsättning för att de ska kunna behålla och/eller förbättra hälsan.

Nämnden värnar om de träffpunkter som finns för personer med psykisk ohälsa. De är mycket betydelsefulla för livskvaliteten för den enskilde. Nämnden anser dock att verksamheten behöver ha ett större fokus på hälsofrämjande arbete.

Uppsala kommuns hälso- och sjukvårdansvar

Uppsala kommuns hälso- och sjukvårdansvar riktar sig till personer som fyllt 17 år och inträder där vårdbehovet uppgår till mer än 14 dagar. Uppsala kommun har ett hälso- och sjukvårdansvar upp t.o.m. sjuksköterskenivå- basal och/eller avancerad hemsjukvård.

Inom insatserna bostad med särskild service enligt SoL och LSS, boendestöd, hemtjänst och viss korttidsvård har utföraren av insatserna även ansvar för hälso- och sjukvården. För dem som har andra typer av insatser och som har behov av hälso- och sjukvård så ska den enskilde välja en utförare inom hemvården som har behörighet för hälso- och sjukvård.

För den enskilde som har stora behov av avancerad hälso- och sjukvård i hemmet så är det viktigt med kontinuitet och kompetens hos personalen. Inom hemvården saknas i vissa fall kompetens om nämndens målgrupper. För personer som har personlig assistans har det vid några tillfällen lett till inläggningar på Akademiska sjukhuset som hade kunnat undvikas. Det är angeläget att säkerställa god vård på lika villkor i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen.

Riksdagen förväntas under hösten 2015 besluta om att införa en ny lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Syftet med den nya lagen är att patienter som inte längre har behov av den slutna vårdens resurser så snart som möjligt ska kunna lämna slutenvården på ett tryggt sätt. Lagen innebär att landstinget redan vid inskrivning ska fastställa ett preliminärt utskrivningsdatum, vilket underlätta samverkan mellan kommun och landsting. Vid utskrivningen kommer kommunen att ha tre dagar innan betalningsansvar inträder. För-

³ Implementering av fysisk aktivitet på recept i Uppsala kommun, Vallin Eriksson, Helena
Högskolan i Gävle, Akademin för hälsa och arbetsliv, Avdelningen för arbets- och folkhälsovetenskap.2015

slaget gäller även personer med psykisk funktionsnedsättning vilket är en avsevärd förändring gentemot nu när det är 30 dagar.

Kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) och medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR) är anställda av äldreförvaltningen. De arbetar för alla kommunens nämnder som har ett hälso- och sjukvårdsansvar. Äldreförvaltningen har gjort en utredning kring organisation och ansvar för kommunala hälso- och sjukvårdsvårdsfrågor. Utredningen visar att Uppsala kommun behöver förändra tolkningen av begreppet vårdgivare. Det beror bl. a. på att författningsändringar väntar under 2016 vilka förtydligar vårdgivarnas (utförarnas) ansvar för egenkontroll och kvalitetsarbete. Den nya inriktningen innebär att vårdgivarna återfår ansvar för att organisera olika rutiner, bl.a. kring avvikelserapportering. Vidare förväntas den statliga tillsynen och kontrollen över all hälso- och sjukvårdsverksamhet att öka.

Utredningens förslag är att det framtida kvalitetsarbetet inom den kommunala hälso- och sjukvården i Uppsala bör ha två huvudsakliga inriktningar:

- en starkt decentraliserad kvalitetssäkringsfunktion med en utvecklad egenkontroll hos utförarna (vårdgivarna) samt
- utveckling av stödjande och uppföljande funktioner på beställarsidan

Förslaget innebär att nuvarande organisation kring MAS/MAR i Uppsala kommun förändras fr. o. m. årsskiftet 2015/2016 så att ansvaret för att ha en MAS återförs till utförarna. Förslaget innebär vidare att det övergripande styrdokumentet i Uppsala kommun måste förändras så att det tydliggörs att nämnden är huvudman och inte vårdgivare. I den nya organisationen ska det inom omsorgsförvaltningen finnas en centralt placerad tjänsteman med särskilt ansvar för utveckling och bevakning av egenkontroll och kvalitetsarbete inom den kommunala hälso- och sjukvården, enligt HSL 24 §. I tjänsten ingår att den aktivt ska verka för integrering av kontroll-, uppföljnings- och utvecklingsprocesser kring hälso- och sjukvården med motsvarande processer kopplade till avtals- och uppföljningsprocessen vid förvaltningen.

Äldrenämnden utreder en förändring vad gäller natthemsjukvården och hemtjänst nattetid som även berör omsorgsnämnden. Utredningen handlar om att begränsa den upphandlade hemvårdens hälso- och sjukvårdsansvar till dagtid. Detta för att anpassa ambitionen för den kommunala hälso- och sjukvården. Uppdraget till SUV kommer i så fall att utökas.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/Insatser
Utreda formerna för ett samlat uppdrag av hälso- och sjukvård för hela eller delar av nämndens målgrupp som bor i ordinärt boende med undantag av dem som har beslut om hemtjänst.	Säkerställa att god vård på lika villkor kan uppfyllas i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen	Effektiva system
Förslag gällande organisation av närvårdsarbetet mellan Uppsala kommun och landstinget i Uppsala län med syfte att tydliggöra ansvaret har påbörjats och kommer att antas våren 2016.	Säkerställer att rätt kompetens närvarar på möten vilket förbättrar samverkan.	Effektiva system
Förutsatt att riksdagen tar beslut gällande lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård ska den implementeras.	Nya vårdplaneringsrutiner	Effektiva system
Nämnden kommer att ge uppdrag om att träffpunkterna ska erbjuda hälsofrämjande aktiviteter såsom exempelvis kostförebyggande råd och fysisk aktivitet.	Möjlighet till förbättrad hälsa för besökare på träffpunkter.	Nya eller förändrade insatser
Fysisk aktivitet på recept, FAR. Implementering fortgår. I samtliga uppdrag och upphandlingar ställs nu krav att FAR används efter bedömning av legitimerad personal	Kräver personalresurser	Nya eller förändrade insatser
Nämndens uppföljning av träffpunkternas verksamhet ska förbättras.	Säkerställa kvalitet och att träffpunkterna även har strukturerad sysselsättning	Nya eller förändrade insatser

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.

Nämndens strategi för att nå målet

Nämnden värnar om de förebyggande insatser som finns idag för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. De förebyggande insatserna har som utgångspunkt att se varje individs egna förmågor och att uppmuntra till aktiviteter och social samvaro. Nämnden har en hälsofrämjande inriktning som bl.a. innebär åtgärder på strukturell nivå t ex i form av stöd till idéburna organisationer, föreningar och samverkan med andra aktörer och nämnder.

Anhörigcentrum för alla närstående som vårdar eller hjälper någon över 21 år, fyller en viktig funktion. Vid anhörigcentrum finns också möjlighet att få kostnadsfri avlösning upp till 24 timmar per månad. Personliga ombud finns för personer med psykisk funktionsnedsättning som kan ge stöd i kontakter med olika myndigheter.

Nämnden ska undersöka möjligheterna att implementera de förebyggande verksamheter i projektform som finns för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning i ordinarie verk-

samhet. Projekten har fått medel från Socialstyrelsen inom ramen för PRIO- psykisk ohälsa - plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa 2012-2016. Medel för PRIO-projekten upphör 1 januari 2017. Ytterligare ett projekt pågår ”första hjälpen psykisk (o)hälsa”. Syftet är att öka medvetenheten ute i samhället för att på ett bättre sätt bemöta personer med psykisk ohälsa. Utbildningsinsatser för instruktörer pågår för att de i sin tur ska utbilda vidare.

För personer inom LSS-området finansierad nämnden musikpub och Lusthuset som är öppna verksamheter.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/Insatser
Projekt Närvårdsteam socialpsykiatri finns för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Projektet har till uppgift att ge tidiga, förebyggande och samordnade insatser. Projekt-medel från Socialstyrelsen finns för 2016 men upphör 2017.	Förvaltningen ska utreda möjligheten en eventuell fortsättning för projektet och återkomma till nämnden med förslag.	Nya eller förändrade insatser
Utreda förutsättningarna för en fortsättning för projekt med uppsökande verksamhet i enlighet med Hikikomori-modellen	Använda utvecklade metoder i permanent verksamhet. Utreda påverkan på kostnader.	Nya eller förändrade insatser
Utreda möjligheten med sociala investeringar inom förebyggande insatser	Kräver tid- och personalresurser Bidrar till ökad måluppfyllelse. Ökad kostnadseffektivitet om personer som idag inte har tillgång till dessa insatser kan nås.	Nya eller förändrade insatser

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Barn och ungdomars delaktighet bidrar till att verksamheten anpassas till deras behov

Nämndens strategi för att nå målet

Nämnden ska verka för att FN:s barnkonvention vad gäller barns rätt att uttrycka sina åsikter i alla beslut som rör honom eller henne följs. Nämnden ska verka för att glappet mellan ungdom och vuxenblivandet för funktionsnedsatta ska minska. Nämnden ska verka för att upprätthålla och utveckla boendeprocesskedjan så att nämnden kan säkerhetsställa boende för målgruppen. I arbetet behöver även skillnader hanteras mellan de insatser den yngre generationen efterfrågar och det utbud LSS medger.

På uppdrag av tjänstemannaberedningen kommuner och landsting Uppsala län, TKL, genomfördes under våren 2015 en uppföljning av hur landstinget och kommunerna i länet arbetar med SIP. Regionförbundet ansvarar för uppföljningen som omfattar flera delstudier. I uppföljningen ingår en kartläggning av i länet genomförda SIP-processer samt en belysning och analys av SIP-processen ur brukares/patienters, tjänstemäns samt anhörigas perspektiv. Projekt finansieras inom ramen för PRIO-satsningen under 2015/2016 för att kartlägga samverkan kring barn och unga i behov av samordnat stöd i syfte att öka antalet samordade individuella planer (SIP)

Målet med projektet är att få kunskap gällande effekterna av arbetet med SIP och vad som behöver förbättras och på vilka områden. Kvaliteten ska utvecklas och utvärderingen görs med hjälp av brukarenkäter för den enskilde/unge.

Myndigheten för barn och unga behöver utveckla alternativa kommunikationssätt för att öka barn och ungas delaktighet i beslut.

Bostad med särskild service

Fler ungdomar har det senaste året beviljats bostad med särskild service med inriktning förberedelse inför eget boende eller serviceboende. Nämnden ska utreda möjlighet att starta en ny bostad med särskild service med denna inriktning för åldersgruppen 18-25 år och knyta en utslussningslägenhet till boenden så att ungdomarna på sikt kan bo i egen lägenhet.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/insatser
Insatser inom barn och ungdom ska aktivt verka för att förbereda vuxenblivandet.	Möjligöra förutsättningar för en trygg övergång till vuxenlivet.	Nya eller förändrade insatser
Nämndens handläggare ska vara väl förtrogna med, och kunna ge information om vilka stödsatser som kan ges i en egen lägenhet och/eller i bostad med särskild service.	Kompetensutveckling	Nya eller förändrade insatser
Nämnden ska utreda möjligheten att starta ytterligare ett boende med särskild service med inriktning förberedelse inför eget boende för ungdomar i åldern 18-25 år.		Nya eller förändrade insatser
Nämnden ska verka för att barn och/eller företrädare deltar i processen med samordnade individuella planer.	Kompetensutveckling för biståndshandläggare.	Nya eller förändrade insatser

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Skillnader i levnadsvillkor för kommunens innevånare jämnas ut

Nämndens strategi för att nå målet

Målsättningen med lagstiftningarna LSS och SoL är att utjämna skillnader i levnadsvillkor och att främja aktivt deltagande i samhällslivet. Målet är att personer med funktionsnedsättning får möjlighet att leva ett liv som andra.

Nämnden kommer att göra ett flertal satsningar för att kunna tillgodose nämndens målgruppers behov av kultur- och fritidsaktiviteter.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället både nationellt och i Uppsala kommun. Antalet personer med förmodad eller diagnostiserad neuropsykiatrisk funktionsnedsättning ökar liksom andra

former av psykisk ohälsa. Nämnden ska skapa och erbjuda ett differentierat och brett spektrum av insatser inom socialpsykiatri med syfte att ge rätt insatser i rätt omfattning till kvinnor och män med psykiska funktionsnedsättningar så att möjlighet till återhämtning ges.

Den enskildes önskemål kring kultur- och fritidsaktiviteter i bostad med särskild service och ska tillgodoses. Nämnden arbetar med en plan för hållbart boende. Nämnden ska utreda möjligheten för parboende i bostad med särskild service samt tänkbarheten för den enskilde att få välja boende. För personer som har insatser enligt LSS finns ett behov av att utveckla fler insatser som möjliggör boende i ordinärt boende. Nämnden har för avsikt att utreda möjligheten av att införa boendestöd för denna målgrupp.

Antalet personer med behov av boendestöd har fördubblats mellan 2011 och 2015 och är i oktober 607 personer. Nämnden kostnader har ökat från knappt 20 mnkr 2009 till drygt 49 mnkr 2015.

Boendestöd för personer från 18 år och äldre drivs av styrelsen för Uppsala vård & omsorg (SUV) på uppdrag av omsorgsnämnden. Uppdraget gäller ett år i taget.

SUV har valt att organisera boendestödet i tre geografiska områden, norra, södra och östra. Inom boendestödet finns även tre specialteam; två för personer med neuropsykiatrisk diagnos samt ett "kom vidare" som är utformat för personer med emotionell instabil personlighetstörning.

Ersättningen till SUV för boendestöd är 2015 cirka 626 kr - 632 kr per timme. Sju kommuner i Stockholms län och Västerås har infört valfrihetssystem inom boendestöd. Ersättningen varierar beroende på om boendestödet utförs centralt i kommunen eller utanför tätorten och beroende på om det är dagtid vardagar, kvällar eller helger. Ersättningen för 2015 varierar mellan 329 kr per timme och 475 kr per timme och snittet för ersättningen är 390 kr per timme. Mot bakgrund av ovanstående anser nämnden att en effektivisering av boendestödet bör vara möjlig.

Boendestöd beviljas något oftare till kvinnor än till män. En kartläggning och analys av utredningstexter ska göras som ett led i jämställdhetsintegreringen av boendestödet.

Vidare så behöver boendestödet utveckla ett mer motiverande arbetssätt för att bl.a. uppmuntra personer att följa läkarens ordination av läkemedel. Samverkan mellan kommun och landsting behöver förbättras för att undvika vräkningar. Hyresvärdar är snabbare att utnyttja sin rätt att avhysa människor idag på grund av störningar eller obetalda hyror. Omsorgsförvaltningen får alltid kännedom om när någon riskerar vräkning och förvaltningen har ett vräkningsförebyggande arbete. Det är av stor vikt att Uppsala kommun äger bostadsrätter för att de personer som exempelvis har hyresskulder ska kunna få en bostad.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/insatser
Nämnden ska utreda ersättningsmodell gällande boendestöd i dialog med Vård & omsorg och återkomma första kvartalet 2016.	Mindre kostnader för nämnden	Effektivare system

Vidta åtgärder utifrån genomförd utredning under 2015 avseende vilket stöd som ska erbjudas inom socialpsykiatri med syfte att ge rätt insatser i rätt omfattning till personer med psykiska funktionsnedsättningar.		Nya eller förändrade insatser
Nämnden ska inhämta information från träffpunkter och boendestöd för att kunna följa trender.	Vid behov rikta om eller arbeta mer motiverande.	Nya eller förändrade insatser
Nämnden ska utreda boendestöd anpassat för personer som tillhör personkrets enligt LSS.	Underlätta kvarboende i ordinärt boende för målgruppen inom LSS-området.	Nya eller förändrade insatser
Nämnden ska ställa krav gällande kultur- och fritidsaktiviteter i förfrågningsunderlag som berör bostad med särskild service enligt LSS och SoL. Utförarna ska även kunna erbjuda individuella aktiviteter.	Förbättra möjligheter till kultur- och fritidsaktiviteter för den enskilde	Nya eller förändrade insatser
Vid alla uppföljningar av avtal samt individuppföljningar i bostad med särskild service ska kultur- och fritidsaktiviteter utgöra en del av uppföljningen.	Ökade möjligheter till kultur och fritidsaktiviteter för den enskilde	Nya eller förändrade insatser
Nämnden kommer att söka dialog med kultur- nämnden i syfte att utveckla utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för LSS-gruppen.		Nya eller förändrade insatser

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen

Nämndens strategi för att nå målet

Nämnden ansvarar för att utveckla boendeformer som motsvarar önskemål och behov hos kvinnor och män i nämndens målgrupp för att kunna erbjuda insatser inom rimlig tid och till skälig kostnad. För att kunna erbjuda ett boende i tid behöver det finnas tillräckligt med bostäder med särskild service enligt LSS och SoL. År 2014 betalade kommunen 5,5 mnkr i sanktionsavgift till Inspektionen för Vård och Omsorg för icke verkställda boendebeslut. Kommunstyrelsen ska i december 2015 fastställa en boendeförsörjningsplanen för de sociala nämnderna.

Nämndens behov av boendeplatser för barn- och ungdomar enligt LSS är tillgodosett. Personer som fyller 21 år ska flytta till ett vuxenboende LSS. I bostadsförsörjningsplanen framgår att det behöver inrättas sex gruppboendestäder under den närmaste treårsperioden. Efterfrågan är stor på boenden för vuxna i Uppsalas tätort.

För att kunna erbjuda boende i Uppsala för personer som t.ex. bor på HVB-hem i andra kommuner behöver nämnden också inrätta ett boende för psykiatri-omvårdnad med totalt 16 platser under den närmaste tre-årsperioden.

Yngre personer med demens har andra behov och en annan social situation än äldre personer med demens. Ibland så finns det hemmaboende barn och därför behöver dessa personer ett

mer anpassat boende än vad nämnden har kunnat erbjuda hitintills. Nämnden kommer att inrätta en bostad med särskild service särskilt inriktat för yngre personer med demens.

Den generella bristen på bostäder i Uppsala kommun har inneburit att nämnden i vissa fall har ekonomiskt kostsamma lösningar. Det behöver inrättas satellit/utslussningslägenheter knutna till redan befintliga serviceboende eller bostad med särskild service för de personer som har ett mindre omfattande behov av stöd. OSN har i vissa fall individuella lösningar där personalen skulle kunna ansvara för flera om det var möjligt att få fram ytterligare en lägenhet i närheten. För de personer som idag har boendeinsatser och som kan komma ifråga för ett första handskontrakt kan inrättandet av en förtursförmedling vid Bostadsförmedlingen AB komma att innebära en förbättring.

En av flera anledningar till bristen på bostäder för nämndens målgrupp är svårigheten att prognostisera. Nämnden behöver därför se till att få bättre prognoser av förvaltningen för att lättare kunna säkerställa rätt mängd boendeplatser i förhållande till invånarnas behov. Ytterligare en anledning är nämnden för hälsa och omsorgs tidigare beslut att målgruppens behov av boenden i större utsträckning skulle tillgodoses av ramupphandlingar. Uppsala kommuns brist på mark för nybyggnation har också medverkat.

Under 2015 har kartläggning avseende boendeprocess genomförts. Nämnden ska vidta åtgärder för hur beslut om bostad med särskild service ska erbjudas till enskilda med beslut om insats.

En bieffekt av att nämndens målgrupper får bostäder är att fler gruppboenden skapar fler arbetstillfällen.

Indikator: Ej verkställda beslut LSS 9§ 9-boenden, inrapporterade till Inspektionen för vård och omsorg, tredje kvartalet 2015. *Utgångsvärde: 25 ej verkställda beslut*

Målvärde

2016	2017	2018
minska	minska	minska

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/Insatser
Utarbeta analysverktyg för att kunna beräkna vilket behov av boenden som nämnden kommer att möta, (beräkna inflöde- och utflöde)	Bättre planering och framförhållning möjliggör att personer som har beviljats insatsen kan erbjudas verkställighet. Åtgärden kan även minska kommunens kostnader dvs. avgift för icke verkställda beslut.	Effektivare system
Planera för LSS-boenden till personkrets 3 i samarbete med psykiatri	De som för närvarande är bosatta utanför kommunen kan flytta tillbaka.	Nya eller förändrade insatser
Nämnden ska i samarbete med styrelsen för Uppsala vård & omsorg och stadbyggnadsnämnden skapa ändamålsenliga boendelösningar	Högre kvalitet och mer effektiva lösningar	Nya eller förändrade insatser
Planera för bostad med särskild service enligt LSS för personer under 65 år med demens	Högre kvalitet för den enskilde	Nya eller förändrade insatser

Införa nytt arbetssätt kring erbjudande av bostad med särskild service samt följa upp och utvärdera om vidtagna åtgärder ger förväntat resultat.		Nya eller förändrade insatser
Ny ersättningsmodell gällande serviceboende införs.	Mindre kostnader för nämnden men bevarad kvalitet.	Effektivare system
Utreda möjligheten att göra en presentation av bostad med särskild service respektive servicebo- stad på kommunens webbplats.	Öka förståelsen för hur olika typer av bostäder vanligtvis ser ut.	Nya eller förändrade insatser

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av sär- skilda boendeformer

Nämndens strategi för att nå målet

Omsorgsnämnden har omfattande kunskaper och kontakter med målgrupperna och kan i arbe- tet med förbättrad tillgänglighet bistå med dessa. Ökad tillgänglighet i bostadsområdet är en grundförutsättning för delaktighet i samhället. Nämnden anser att det finns behov av att öka och utveckla samverkan mellan berörda nämnder och bolag inom kommunen. Det behövs systematiserad samverkan mellan kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och omsorgs- nämnden kring gemensamma åtgärder för ökad tillgänglighet.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Beslut om bostadsanpassningen kommer att tas över av Plan- och byggnadsnämnden ska fattas av kommunfullmäktige under våren 2016.	Bevaka att det inte innebär ökade kostnader för nämnden
Medverka till att bostäder som nämnden beställer vid nybygg- nation är tillgänglighetsanpassade	
Bevaka tillgänglighetsperspektivet i yttranden gällande detalj- planer, program och översiktsplan	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning

Nämndens strategi för att nå målet

För att omsorgsnämnden ska nå målet att erbjuda fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning krävs olika typer av strategier.

Sysselsättning i form av daglig verksamhet är den vanligast förekommande LSS-insatsen nat- ionellt och i Uppsala kommun och även den insats som ökat mest i omfattning sedan lagen trädde i kraft. År 2014 hade drygt 33 800 personer beslut om daglig verksamhet i hela landet

enligt uppgifter från Socialstyrelsens publikation⁴. I Uppsala kommun var det i september 2015, 830 personer⁵, vilket är en ökning med ca 100 personer sedan 2012. Av samtliga personer som hade insatser enligt LSS från kommunerna var cirka 58 procent män och drygt 42 procent kvinnor, vilket är samma fördelning som Uppsala. Från och med 2016 beräknas antalet nya personer i daglig verksamhet i Uppsala bli färre då elever till särskoleklasserna minskar.

Den enskildes behov av stöd i den dagliga verksamheten mäts i Uppsala i sju nivåer. Nivåmätningssystemet inrättades 2007 inför upphandlingen av daglig verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem i Uppsala kommun. En översyn behöver göras av systemet för att se om det svarar mot målgruppens behov.

I propositionen till LSS står följande: Den dagliga verksamheten bör till sitt innehåll kunna rymma såväl aktiviteter med habiliterande inriktning som mer produktionsinriktade uppgifter. Ett övergripande mål bör vara att på kortare eller längre sikt utveckla den enskildes möjlighet till arbete. I jämförelse med andra kommuner har daglig verksamhet i Uppsala kommun betydligt högre andel personer som har sysselsättning på eller kopplad till ordinarie arbetsmarknad.

Indikatorer:

Andel av dem som den 1 september 2016 finns i daglig verksamhet enligt LSS som har sysselsättning på eller kopplad till ordinarie arbetsmarknaden d.v.s. på en plats där man även träffar andra än de som har daglig verksamhet enligt LSS och personal inom den verksamheten. *Utgångsvärde 2015-09-01*: 51 procent

Målvärde

2016	2017	2018
52 %	53 %	54 %

Antal personer som går från daglig verksamhet till anställning på öppna arbetsmarknaden eller som egen företagare. *Utgångsvärde 2014-12-31*: 3 personer

Målvärde

2016	2017	2018
4	5	6

Regeringen har uppdragit åt Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen att gemensamt initiera projekt för att pröva arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser i enlighet med arbetsmetoden Supported Employment. Målgruppen för insatserna är unga med aktivitetsersättning. Särskilt bör personer med aktivitetsersättning som även har daglig verksamhet prioriteras. Uppsala kommun är med i projektet och Försäkringskassan håller på att rekrytera personer som har daglig verksamhet och som kan komma ifråga.

⁴ Socialstyrelsens publikation. Personer med funktionsnedsättning – insatser enligt LSS 2014.

⁵ Antal verkställda beslut om daglig verksamhet vid mätdatum 2015-09-30

Cirka fyra av tio med aktivitetssättning på grund av nedsatt arbetsförmåga har samtidigt ett beslut om daglig verksamhet. Flödet från daglig verksamhet till arbete är begränsat. Detta trots att det finns indikationer att många personer som har daglig verksamhet och aktivitetssättning, med rätt stöd, skulle kunna gå från daglig verksamhet till förvärvsarbete.

Nämnden för hälsa och omsorg tog den 27 november 2014 beslut om att från och med 2016 koppla habiliteringssättningen till konsumentprisindex med fast ränta. Det innebär att habiliteringssättningen höjs från och med 1 januari 2016 med 1 kr/dag d.v.s. 57 kr/dag för heltid och 47 kr/dag för deltid

Omsorgsnämnden har från och med 2016 ansvaret för träffpunkten Gudruns verksamhet som är en öppen verksamhet för personer som är över 67 år och som tidigare har haft beslut om daglig verksamhet. Vid en uppföljning har framkommit att träffpunkt Gudruns verksamhet tillgodoser behov som ingår i ansvaret för bostad med särskild service för vuxna enligt LSS.

Omsorgsnämnden har i nuläget ansvar för verksamheter som bedriver sysselsättnings- och arbetsrehabiliterande insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning. Målgruppen för dessa insatser är personer med en psykisk funktionsnedsättning som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och insatserna syftar till att individerna utifrån ett långsiktigt perspektiv och utifrån sin förmåga ska öka möjligheter att närma sig arbetsmarknaden, studier eller andra kompetenshöjande insatser.

Capella och Snidar är två sociala företag där nämnden står för kostnader för handledare m.m. Iris Hadar är en estetisk verksamhet som inkluderande arbetsträning för unga vuxna med funktionsnedsättning. Projekt Individual Placement and Support, IPS, stödjer personer med psykisk och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning att få och behålla ett arbete. Metoden som används har enligt forskning visat sig mer framgångsrik än andra metoder när det gäller att hjälpa personer ut i anställning. IPS-Arbetscoacher, tidigare ISAmverkan, är ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Landstinget i Uppsala Län, brukarorganisationer och Uppsala kommun. 31 procent av dem som har skrivits in i projektet arbetar eller studerar.

För att ta reda på effekter på hälsa och livskvalitet bland dem som fått arbete eller studerade gjordes en hälsoutvärdering, 2013-2014. I denna framkom att det fanns en skillnad mellan egenupplevd hälsa mellan manliga och kvinnliga deltagare, både när det gäller självskattad hälsa initialt och den ökade egenupplevda hälsan som var stor hos männen och ganska liten hos kvinnorna.

Inom kommunen pågår ett arbete med att integrera jämställdhetsaspekter i alla verksamheter och det är viktigt att reflektera kring den här typen av skillnader mellan könen i IPS-Arbetscoacher samt att dra lärdom och utveckla arbetssättet utifrån dessa reflektioner. Ett första steg är att utveckla den statistik som samlas in för att tydligare kunna se vilka skillnader/likheter som finns mellan män och kvinnor när det gäller till exempel anställning på öppna arbetsmarknaden. IPS som metod utgår alltid från individens egna preferenser och arbetscoacherna har därmed inga färdiga arbetsplatser att hänvisa deltagare till. Arbetscoachernas eventuella egna föreställningar om lämpliga arbeten borde därför inte påverka vilket i sin tur borde innebära minskad risk för att kvinnor och män systematiskt hamnar i könstypiska yrken.

Två forskare varav en från genusvetenskapliga institutionen och en från Centrum för forskning om funktionshinder ska genomföra ett forskningsprojekt kring skillnaderna i mäns och kvinnors självskattade hälsa i IPS Arbetscoacher.

Projektet Hikikomori har funnits sedan 2010 och riktar sig till personer över 18 år som isolerar sig hemma. Syftet med projektet är att hjälpa deltagarna att bryta isolering, att få tillgång till rätt stöd och behandling samt att komma vidare i planering av studier och arbete. Regionförbundet i Uppsala län har för 2016 beviljat medel för att anställa en arbetscoach till projektet. Misslyckas samhället med att växla in nya generationer i arbetslivet äventyras ungas hälsa och framtidsutsikter.

Arbetsmarknadsnämnden har tre samverkanskoordinatorer anställda som finansieras av Samordningsförbundet i Uppsala län. De arbetar med att skapa långsiktig samverkan för ledning och medarbetare på Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, landstinget i Uppsala Län, Knivsta och Uppsalas kommuner gällande arbete. De tar fram kartläggningar av tillgängliga insatser, ersättningar och stödformer.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/insatser
Se över nivåbedömnings- och ersättningssystemet inom daglig verksamhet så att det bättre svarar mot målgruppens behov.	Ändrade ekonomiska förutsättningar för vissa dagliga verksamheter 2017.	Effektivare system
Projekt för att sänka kostnader för resor till och från daglig verksamhet fortsätter.	Fler personer ska köras av Vård & omsorg för att minska nämndens kostnader för resandet.	Effektivare system
Projektmedel från Regionförbundet för IPS Arbetscoacher upphör vid årsskiftet 2016/2017. Det gäller ersättning för två tjänster, en från kommunen och en från Arbetsförmedlingen. Utredda förutsättningar att permanenta en tjänst.		Nya eller förändrade insatser
Utveckla information som nås via kommunens webbplats när det gäller daglig verksamhet och ledsagarservice.	Underlätta valet för den enskilde	Nya eller förändrade insatser
Utredda förutsättningar för att starta en verksamhet med strukturerad sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning	Fler personer får arbete eller sysselsättning	Nya eller förändrade insatser
Nämnden ska i samverkan Tjejers Rätt i Samhället (TRIS) öka kompetensen i frågor som rör hederrelaterat förtryck.	Ökad kompetens för förvaltningen i frågor som rör hederrelaterat förtryck	Ny eller förändrade insatser

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninnevånare

Nämndens strategi för att nå målet

Medborgare, företag och ideella aktörer i kommunen ska få ett gott bemötande och ha tillgång till lättförståelig information. Rättsäker och effektiv myndighetsutövning ska fortsätta utvecklas för att kunna ge en god service till medborgare och för att säkerställa kvaliteten i myndighetsutövningen. Riktlinjer ska utformas och utifrån dessa servicenivåer. Nya rättsfall innebär bl.a. att fler personer kan få biståndsbeslut enligt LSS.

Nämndens myndigheter har god tillgänglighet för medborgare 21 år och över finns telefonder om fem timmar per dag alla vardagar och för barn och unga upp till 20 år är det möjligt att ringa kontorstid alla vardagar. För företag och medborgare som ringer till övriga avdelningar är det möjligt att ringa kontorstid.

Nämnden har könsuppdelad statistik över myndighetsutövning och kommer att under 2017 göra en jämställdhetsanalys utifrån beviljade insatser. Vilka insatser beviljas till vilka personer och hur ser utredningstexterna ut? Nämnden prioriterar i analysen socialpsykiatriområdet och bl.a. boendestödet.

Nämnden har fastställt riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap och har för avsikt att teckna kontrakt med en eller flera ideella organisationer

Syftet med ett partnerskap är att ge en ideell organisation möjlighet att på ett självständigt och självstyrande sätt vara en viktig aktör inom välfärdsutvecklingen utan att bli en underleverantör till offentlig verksamhet. Partnerskap riktar sig till ideella organisationer som inte konkurrerar med företag, vare sig på privata marknader eller på uppdrag av offentlig sektor. Det innebär att den verksamhet som partnerskapet omfattar innehåller ett visst mått av ideellt arbete.

Parterna ska komma överens om vilken verksamhet som ska bedrivas och tillsammans sätta ramar och mål vilket ska nedtecknas i ett kontrakt. Kommunen ska inte detaljstyra de idéburna organisationers verksamheter.

Nämnden har i förfrågningsunderlag enligt LOU och LOV fastställt tider för handläggning av anbud och ansökningar. Nämnden har som målsättning att vara tillmötesgående i kontakter med företag och föreningar och bl.a. hålls fyra gånger per år möten för utförare. Syftet med avtalsuppföljning är att vara ett led i utförarens förbättringsarbete. Vid uppföljningar av avtal hålls alltid en dialog med företaget/föreningen.

Indikatorer:

Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats(alla insatser) medelvärde⁶
Utgångsvärde 2014, 46 dagar

Målvärde

⁶ SKL:s kommun- och landstingsdatabas Kolada

2016	2017	2018
46 dagar	46 dagar	46 dagar

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/Insatser
Systematisk egenkontroll genom b.l.a. intern uppföljning av förvaltningens handläggningstider, kvalitet och service.		Nya eller förändrade insatser
Utforma riktlinjer som bl.a. anger de servicenivåer som nämnden vill uppnå i sina verksamheter. Rätt till insatser enligt LSS ska alltid prövas i första hand.	Ett stöd för biståndshandläggarna för att säkerställa rättsäker och effektiv myndighetsutövning	Nya eller förändrade insatser
Nämnden deltar i Socialstyrelsens arbete med att vidareutveckla Behov i Centrum (BIC), en metod för att kvalitetssäkra myndighetsutövning inom funktionsnedsättning.	Förvaltningen kan påverka metodens utformning.	Effektivare system
Utveckla metoder och rutiner för avtalsuppföljning och utvärdering. Förbättra koppling mellan myndighet och avtalsuppföljning.	Enskilda personer får sina behov tillgodosedda och offentligt finansierad verksamhet använder skattemedel på ett korrekt sätt.	Effektivare system

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläpp av växthusgaser minskar totalt sett miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat

Nämndens strategi för att nå målet

I Miljö- och klimatprogrammet 2014-2023 har kommunfullmäktige fastställt åtta etappmål. De tre mål som främst berör nämnden är Hållbar upphandling för en giftfri miljö år 2020, Fossilbränslefri kommunal fordonspark 2020, samt fossilbränslefri maskinpark och klimatneutrala upphandlade transporter år 2023 samt 100 procent ekologiska livsmedel 2023. Under planperioden fokuseras nämndens åtgärder främst inom områdena fossilbränslefria transporter, klimatneutrala upphandlade transporter och ekologiska livsmedel.

Nämnden har i upphandling av transporter ställt krav på att samtliga personbilstransporter ska genomföras med miljöklassade fordon enligt 2013 års krav på miljöbil enligt vägtrafikskattelagen (SFS 2006:227). Dessutom har krav ställts på en stegvis utfasning av fossila bränslen för att kunna nå målet om klimatneutrala upphandlade transporter år 2023. Målet är att senast från 1 juli 2018 ska samtliga personbilar drivas med bränslen som utgörs av maximalt 60 procent fossila drivmedel. För nämndens del gäller detta främst transporter från och till daglig verksamhet. Nämnden behöver på ett bättre sätt än tidigare följa utvecklingen av fordonsanvändningen i avtalsuppföljningar.

För tjänsteresor leasar nämnden miljöklassade bilar, tillhandhåller busskort, cyklar, och elcyklar.

När det gäller ekologiska livsmedel behöver nämnden identifiera vilka hinder som finns för att öka andelen ekologiska livsmedel samt utifrån detta besluta om åtgärder.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/insatser
Förtydliga miljökraven i nämndens upphandlingar	Nämndens verksamheter minskar sin miljöbelastning genom att minska luftföroreningar, öka andelen ekologisk mat, förbättra avfalls-sortering och få bort giftiga inslag.	Effektivare system
Förbättra uppföljningen av fordonsanvändning i avtalsuppföljningar för att få underlag för utvecklingsinsatser	Tydligare bild av i vilken mån utvecklingen går mot ökad användning av miljöklassade fordon och minskad förbrukning av fossilt bränsle.	Effektivare system

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag

Nämndens strategi för att nå målet

Nämnden avser att även fortsättningsvis upphandla delar av sin verksamhet, om än i mindre utsträckning än tidigare, både enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om valfrihetssystem. Den enskilde kommer även fortsättningsvis att kunna välja utförare av daglig verksamhet, ledsagarservice och hemvård. Utgångspunkten för upphandlingen är god kvalitet för den enskilde och en långsiktigt hållbar ekonomi för nämnden. Upphandlingarna möjliggör en flora av aktörer inom omsorgsnämndens ansvarsområde.

Av nämndens verksamhet var 69,2 procent den sista december 2014 upphandlad i konkurrens beräknat på omslutning och 1 september 2015 var det 65,8 procent. Minskningen kan förklaras av nämndens förändrade ansvar. Från och med 2015 ansvarar nämnden för verksamheter för barn och unga som inte är upphandlade och 2014 ansvarade nämnden för individ- och familjeomsorg för vuxna där cirka 75-80 procent av verksamheten var upphandlad i konkurrens. Verksamhet för barn kan inte upphandlas enligt lagen om valfrihetssystem eftersom det inte är tillåtet enligt lagstiftningen.

SUV drev den 1 september 2015, beräknat på omslutning inom omsorgsnämndens ansvarsområde, 58 procent av nämndens verksamhet. Detta är inräknat all omsorgsverksamhet som drivs av SUV, även verksamhet där de har lagt anbud och vunnit upphandlingen och dessutom tre valfrihetssystem. Inom valfrihetssystemen för daglig verksamhet och ledsagarservice väljer 80-85 procent av dem som beviljats insatsen SUV:s verksamhet och inom hemvården väljer 62 procent SUV.

Nämnden har avtal med ca 200 företag.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	System/Insatser
Förbättra mervärden i förfrågningsunderlag enligt LOU och upphandla enligt ekonomiskt mest fördelaktiga.	Högre kvalitet vid upphandling	Effektivare system
Nämnden avser att fortsätta att ha utförmöten flera gånger per år	Goda relationer och information till utförare	Effektivare system

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner

Nämndens strategi för att nå målet

Omsorgsnämnden tar ansvar för att personer kan få sina behov av omsorg, stöd och service tillgodosedda oavsett vart de bor i kommunen. Bostäder för särskild service, HVB m.m. finns geografiskt utspridda i hela kommunen och en del ramupphandlade boenden i hela länet. Nämnden kommer att bevara de boenden som finns utanför tätorten där kommunen äger eller hyr fastigheten och sträva efter att dessa ses som attraktiva bostäder med hög kvalitet. Efterfrågan på bostäder i centrala Uppsala är dock större än efterfrågan på boenden utanför tätorten, vilket innebär en utmaning för nämnden.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.

Kommunstyrelsen är arbetsgivar-nämnd och omsorgsnämnden har ansvaret arbetsmiljön. När det gäller kommunfullmäktiges inriktningsmål gällande arbetsgivarfrågor se **bilaga 2**.

2. Nämndens inriktningsmål

Omsorgsnämnden erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare

Nämndens strategi för att nå målet

Uppsala kommun befinner sig i en region med stark tillväxt. Detta innebär att potentiella medarbetare ofta har fler arbetsgivare att välja bland, och därför behöver omsorgsnämnden kunna erbjuda attraktiva möjligheter och villkor. Det är kommunstyrelsen som är arbetsgivar-nämnd, men alla förvaltningar och bolag ska bidra till kommunens varumärke som attraktiv arbetsgivare.

För att säkra omsorgsnämndens kompetensförsörjning på kort och lång sikt krävs att nämnden positionerar sig på arbetsmarknaden. Arbetsmiljön i omsorgsförvaltningen ska vara sådan att varje medarbetare upplever trygghet, arbetstillfredsställelse och arbetsglädje. Det för-

utsätter en tydlig, konsekvent och systematisk metod med alla frågor som rör arbetsorganisation, säkerhet och medarbetarskap.

I omsorgsförvaltningen gäller nolltolerans mot varje form av kränkning och mot arbetsskador, ⁷arbetsolycksfall och arbetssjukdom. Nolltolerans ska vara den norm utifrån vilket allt arbetsmiljöarbete ska utgå.

En viktig faktor för en god arbetsmiljö är ett tydligt, kommunikativt och nära ledarskap. Ett hälsofrämjande och systematiskt arbetsmiljöarbete leder till

- God hälsa och ökad frisknärvaro
- Förebyggande av ohälsa, mobbning, minskad sjukfrånvaro och färre arbetsskador
- Ökad trivsel och delaktighet på arbetsplatsen där alla medarbetare upplever sig sedda, hörda, respekterade och känner arbetsglädje och stolthet samt lust att lära och vilja att utveckla verksamheten
- Ett hållbart arbetsliv med arbetsförhållanden som möjliggör arbete fram till pensionen
- Höjd effektivitet och kvalitet i verksamheten

Omsorgsförvaltningen ska ha ett genusperspektiv i allt arbetsmiljöarbete. I förvaltningen finns enbart heltidstjänster men möjlighet att arbeta på deltid ges. Delade turer förekommer inom omsorgen för funktionsnedsatta. Goda kunskaper om arbetsmiljö hos chefer och medarbetare, ett gemensamt synsätt, säkra och kända rutiner är viktiga delar i ett framgångsrikt, förebyggande arbetsmiljöarbete.

Fackförbundet Kommunal gjorde 2013⁸ en undersökning av ur många som av deras medlemmar som arbetar delade turer. Cirka 13 procent av dem som arbetade inom området funktionsnedsättning hade delade turer. Arbetsmiljöforskning har visat att det är negativt för hälsan. Det är främst inom hemvård och personlig assistans som det förekommer.

Från och med 31 mars 2016 gäller Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4). De nya föreskrifterna berör kunskapskrav, mål, arbetsbelastning, arbetstid och kränkande särbehandling. Människor ska inte behöva bli sjuka på grund av ohälsosamt hög arbetsbelastning eller kränkande särbehandling på jobbet.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Nämnden ska utreda möjligheten att ställa krav i upphandlingar gällande sammanhållen arbetsdag och individuella scheman.	

⁸ Delade turer i välfärdssektorn

3. Nämndens inriktningsmål

Säkerställa kompetensförsörjningen hos nämndens medarbetare på kort och lång sikt

Nämndens strategi för att nå målet

Nämnden har ett arbetsmiljöansvar för sina medarbetare. För att säkerställa kompetensförsörjningen under kommande år är det viktigt för nämnden att kunna behålla och kompetensutveckla medarbetare.

För att klara den långsiktiga kompetensförsörjningen och utmärka sig som en attraktiv förvaltning är vägen in i organisationen särskilt viktig. Alla sökanden som kommer i kontakt med förvaltningen ska ha en positiv upplevelse av mötet.

Därutöver ska omsorgsförvaltningen fortsätta att utveckla och förvalta processer för kompetensförsörjning och chefsförsörjning, liksom det hälsofrämjande och systematiska arbetsmiljöarbetet. Lönebildningen ska i alla moment stödja kompetensförsörjningen och genomföras på ett sådant sätt att likabehandling och rättsäkerhet säkerställs. Grundläggande ordning och reda i dessa processer är hygienfaktorer som krävs för att förvaltningen ska upplevas som en attraktiv arbetsplats, både ur ett medarbetar- och chefsperspektiv.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Nämnden kommer att inrätta tjänster som specialisthandläggare när ekonomin så tillåter	Ökad möjlighet att behålla erfarna och kompetenta biståndshandläggare

Uppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag i Mål och budget

Uppdrag till nämnden i Mål och budget	Nämndens åtgärder för att genomföra uppdraget	Konsekvenser av åtgärderna
Arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen i all kommunal service och i den kommunala organisationen	Genomföra en analys av könsfördelning och beslutstexter inom socialpsykiatri och framförallt boendestödet och utifrån resultatet arbeta med jämställdhetsintegrering	Mer jämställda beslut och beställningar
Arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen i all kommunal service och i den kommunala organisationen	Två forskare varav en från genusvetenskapliga institutionen och en från Centrum för forskning om funktionshinder ska genomföra ett forskningsprojekt kring skillnaderna på mäns och kvinnors självskattade hälsa i projektet IPS arbetscoacher.	Ökad förståelse för mäns och kvinnors olika uppfattning av självskattad hälsa. Jämställdhetsintegrerande åtgärder med utgångspunkt från resultatet.

Statsbidrag och riktade satsningar

Statsbidrag

Statsbidrag	Belopp	Koppling till nämndens politik
Utbildning av äldre- och funktionshinderpersonal <i>BP2016/cirkulär 15:24</i> För utbildning av personal inom äldre- och funktionshinderområdet avsätts 200 miljoner under ett år, 2016.		Nämnden kommer att söka när förutsättningarna har klargjorts.

Riktade satsningar i Mål och budget

Riktad satsning	Koppling till nämndens politik
Utökad kapacitet i LSS-boenden 20 miljoner	Nämnden ansvarar för att erbjuda boende i tid och då behöver det finnas tillräckligt med bostäder med särskild service enligt LSS och SoL.

Budget 2016

Nämndens driftbudget

Nedanstående tabell redovisar nämndens budget som kommunfullmäktige beslutat i Mål och budget.

Verksamhetsområde enligt indelning i Mål och budget	Budget KF (tkr)	Budget KF 2016 (tkr)		
	Kommunbidrag 2015	Kommunbidrag 2016	Övriga intäkter	Kostnader
1 Politisk verksamhet	1 102	1 125		1 125
5. Vård och omsorg	1 453 194	1 541 882	56 187	- 1 599 194
539 Öppna insatser	22 350	35 449		
541 Ordinärt boende 0-64 år	154 976	161 120		
521 Ordinärt boende 65 år och äldre		23 352		
542 Särskilt boende 0-64 år	166 848	173 466		
522 Särskilt boende 65 år och äldre	105 783	87 849		
55 Insatser enligt LSS	998 162	1 060 646		
6231 Sysselsättning	5 075			
TOTALT	1 454 296	1 543 007	56 187	- 1 599 194

Nämnden har i förhållande till kommunfullmäktiges budget valt att göra omfördelningar för att svara mot förväntat utfall per verksamhetsområde. Omfördelningarna baseras på augusti-prognos 2015 samt pågående och planerade arbeten för bedömda möjliga kostnadsanpassningar inom verksamhetsområdena, se nedanstående tabell.

Verksamhetsområde enligt indelning i Mål och budget	Kommunfullmäktiges budget 2016	Nämndens budget 2016	Nämndens prognos aug 2015
1 Politisk verksamhet	1 125	1 125	1 102
5. Vård och omsorg	1 541 882	1 541 882	1 483 657
539 Öppna insatser	35 449	32 097	23 513
541 Ordinärt boende 0-64 år	161 120	183 973	191 140
521 Ordinärt boende 65 år och äldre	23 352	30 898	32 068
542 Särskilt boende 0-64 år	173 466	200 916	185 457
522 Särskilt boende 65 år och äldre	87 849	75 907	76 664
55 Insatser enligt LSS	1 060 646	1 018 091	969 740
6231 Sysselsättning			5 075
TOTALT	1 543 007	1 543 007	1 484 759

Nämnden har tilldelats 1 543 007 tkr i kommunbidrag år 2016. Det är en ökning med 88 711 tkr, vilket motsvarar 6,1 procents ökning jämfört med föregående års tilldelning. Nämnden

prognostiserar ett negativt resultat år 2015 på 30 464 tkr. Främsta orsaken är utökningen av platser inom särskilt boende enligt LSS samt volymförändringar inom hemvården. Med 2015 års utfall är 2016 års kommunbidragstilldelning en ökning med 3,9 procent. Kommunfullmäktige har under 2016 riktat en satsning för pågående utökning av platser inom särskilt boende LSS med 20 000 tkr. I 2016 års kommunbidragstilldelning ingår även överföring av verksamheter från äldre nämnden såsom dagverksamheten Gudrun på 1 970 tkr samt sysselsättning från arbetsmarknadsnämnden 10 150 tkr. I kommunbidraget finns även en kompensation på 15 536 tkr för utökade stabskostnaderna för kommunledningskontoret (KLK). Dock täcker inte kompensationen fullt ut då kostnaden uppgår till 18 436 tkr.

Den förväntade kostnadsökningen år 2016 enligt SKL är 3,1 procent. Uppräkningen av kommunbidraget exklusive överföring av verksamheter från andra nämnder, kompensationen för ökade kostnader avseende KLK:s stab samt den riktade satsningen motsvarar ungefär en ökning med 2,6 procent jämfört mot föregående år. Det innebär i praktiken att nämnden har högre effektivitetskrav än de 1 procent som anges som krav i Mål och Budget. Det innebär lägre ekonomiska resurser till verksamhet och ställer ytterligare krav på effektiviseringar. Det är en stor utmaning att klara en ekonomi i balans samtidigt som målsättningen är att tillhandahålla verksamhet med hög kvalitet och som ställer höga krav på en flexibel organisation.

Förutsättningarna inför 2016 är att nämnden måste vara återhållsam med ambitionshöjningar som innebär ökade kostnader samt tillämpa en princip som innebär att eventuella nya kostnader måste täckas av kostnadsminskningar inom andra områden

Nedan redovisas respektive verksamhetsområden vilka förutsättningarna och vilka åtgärder som finns för att nå en budget i balans år 2016.

Nämndens budget för respektive verksamhetsområde

Förvaltningens administrations- och myndighetskostnader samt årseffekten av KLK:s stabskostnader är fördelade på respektive verksamhetsområde.

Politisk verksamhet	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)	Förändring
110 Nämnd- och styrelseverksamhet	1 125	1 102	23

Den politiska verksamheten har tilldelats 1 125 tkr vilket är en ökning med 2 procent jämfört med föregående år. Kostnaderna för nämnden är i huvudsak arvoden och sammanträden. Nämnden disponerar 34,9 tkr för utbildningar och/eller föreläsningar.

539 Öppna förebyggande verksamhet	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos	
539 Öppna förebyggande verksamhet	32 097	28 588	3 509

Nämnden har övertagit sysselsättnings och arbetsrehabiliterande insatser från arbetsmarknadsnämnden motsvarande 10 150 tkr, vilket är den stora förändringen inom området. Verksamheten redovisades år 2015 på verksamhetskod 6231 men från 2016 redovisas verksamheten på 539, öppna förebyggande verksamhet.

Verksamhetsområde 541, Ordinärt boende 0-64 år, Nettokostnad	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos, proforma 2015 (tkr)	Förändring
5410 Övriga insatser ordinärt boende	39 622	36 414	3 208
5411 Hemtjänst/hemvård	47 698	47 706	-8
5412 Anhöriganställning	10 962	10 359	603
5413 Stöd i assistansliknande form SoL	14 983	16 192	-1 209
5414 Ledsagarservice, SoL	10 085	8 652	1 433
5415 Avlösarservice SoL	1 169	1 306	-137
5416 Kontaktperson, SoL	9 573	10 132	-559
5417 Boendestöd	43 057	49 206	-6 149
5418 Kortidsvård (växelvård/avlastning)	6 824	11 173	-4 349
Summa kostnader	183 973	191 140	-7 167

Inom verksamhetsområdet ordinärt boende ryms inga volymökningar. För att kunna nå en budget i balans kommer förändringar att genomföras i ersättningsmodellen för hälso- och sjukvård. Nämnden kommer att bevaka möjligheten att återsöka bidrag från Migrationsverket för brukare med permanent uppehållstillstånd samt följa volymförändringar inom hemtjänst och hälso- och sjukvård. Inom boendestödet för personer med psykisk funktionsnedsättning kommer nämnden att införa en ny ersättningsmodell. Nämnden kommer utifrån nya rättsfall och riktlinjer pröva om personer som idag har SoL-insatser har rätt till insatser enligt LSS.

Verksamhetsområde 521, Ordinärt boende, äldre, Nettokostnad	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos, proforma 2015 (tkr)	Förändring
5211 Hemtjänst/hemvård	24 131	24 576	-445
5212 Anhöriganställning	767	720	47
5213 Stöd i assistansliknande form SoL	1 032	1 107	-75
5214 Ledsagarservice, SoL	43	35	8
5216 Kontaktperson, SoL	675	763	-88
5219 Boendestöd	4 250	4 867	-617
Summa kostnader	30 898	32 068	-1 170

Kommunfullmäktige har för 2016 fördelat kommunbidrag till verksamhetsområde 521, ordinarie boende, äldre. Nämndens förändringar för de yngre personerna inom ordinarie boende är desamma som för de äldre.

Verksamhetsområde 542, särskilt boende 0-64 år, Nettokostnad	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)	Förändring
5421 Boende särskilt vårdbehövande	2 515	3 695	-1 180
5422 Demensboende	10 672	11 025	-353
5423 Psykiatriboende	173 360	156 550	16 810
5424 Omvårdnadsboende	14 369	14 187	182
Summa kostnader	200 916	185 457	15 459

Nämnden kommer utifrån nya rättsfall och riktlinjer pröva om personer som idag har SoL-insatser inom områdena socialpsykiatri och demens har rätt till insatser enligt LSS.

Verksamhetsområde 522, äldre, Nettokostnad	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos, proforma 2015 (tkr)	Förändring
5222 Demensboende	5 835	5 777	58
5223 Psykiatriboende	63 101	63 845	-744
5224 Omvårdnadsboende	6 971	7 042	-71
Summa kostnader	75 907	76 664	-757

Nämnden förväntar sig inte någon volymökning inom särskilt boende för äldre.

Verksamhetsområde 55, insatser enligt LSS och ASS, Nettokostnad	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)	Förändring
5511 Bostad med särskildservice för vuxna	462 292	433 330	28 962
5512 Bostad med särskildservice för barn och unga	42 038	42 176	-138
5513 Familjehem, vuxna	65	45	20
5514 Familjehem, barn och ungdom	118	96	22
5520 Personlig assistans enligt LSS	98 799	92 688	6 111
5521 Personlig assistans enligt ASS	104 697	101 556	3 141
5530 Daglig verksamhet enligt LSS	188 275	184 260	4 014
5541 Ledsagarservice	15 507	13 199	2 307
5542 Kontaktperson	8 552	8 337	215
5543 Avlösarservice	6 609	6 493	116
5544 Korttidsvistelse utanför hemmet	71 839	69 610	2 229
5545 Korttillsyn skolorngdom över 12 år	17 439	16 716	722
5549 Övriga öppna insatser	1 862	1 232	630
Summa kostnader	1 018 091	969 740	48 351

Nämnden har fått en riktad satsning om 20 000 tkr till utökning av platser inom bostad med särskild service LSS. Utökningen av platser påbörjades redan föregående år vilket gör att nämnden går in med ett negativt resultat 2016. För att kunna nå en ekonomi i balans 2016 kommer nämnden att införa en ny ersättningsmodell för serviceboende. Nämnden kommer att få helårseffekt på nivåersättningar inom ramupphandlade verksamheter som påbörjades redan under 2015. En LOU-upphandling genomfördes även 2015, vilket nämnden även kommer att se effekt av år 2016. Nämnden har budgeterat för nytt LSS-boende för personer som idag har SoL-insatser inom socialpsykiatri.

Inom personlig assistans LSS finns utmaningar om Försäkringskassan förändrar sitt regelverk och blir hårdare i sina bedömningar. Det pågår även processer i landet om kommunerna måste ha lika ersättning som Försäkringskassan. Ett annat område som är en utmaning för att uppnå en ekonomi i balans är Daglig verksamhet. Under 2016 kommer det att genomföras en utredning av nivåersättningarna. Projekt pågår även med SUV och stadsbyggnadsförvaltningen, SBF för att sänka transportkostnaderna.

Nämnden kommer även att göra en översyn av bemanning inom barn och ungdomsinsatser samt utreda gränsdragning till landstinget för personer under 17 år.

Indikatorer för att följa kontrollerad kostnadsutveckling.				
Indikatorer	Nu-värde	Jämför-värde	Lägst i R8	Högst i R8
Nettokostnad personer med funktionsnedsättning, kr/inv ⁱ	6 650	5 978	Linköping: 5 377	Norrköping: 6 652
Avvikelse redovisad kostnad och strukturårsjusterad standard-kostnad LSS, andel (%) ⁱⁱ	2,4	-0,8	Linköping: -8,4	Uppsala: 2,4
Invånare 0-64 år med hemtjänst i ordinärt boende funktionsnedsättning, andel (%) ⁱⁱⁱ	0,2	0,3	Linköping: 0,16	Gävle: 0,61
Invånare 0-64 år med särskilt boende funktionsnedsättning, andel (%) ^{iv}	0,11	0,07	Örebro: 0,03	Eskilstuna: 0,12
Invånare 0-64 år med kommunal hälso- och sjukvård (%) ^v	0,4	0,6	Gävle/Uppsala: 0,4	Jönköping: 0,9

Bilaga 1 Nämndens plan för uppföljning 2016

Inledning

Denna uppföljningsplan är en bilaga till omsorgsnämndens verksamhetsplan 2016. Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden.

Syfte

Resultatet av uppföljningsarbetet är en viktig del av nämndens underlag för lärande och beslut. Uppföljningen blickar bakåt för att analysera vad som har blivit gjort och blickar framåt för att bedöma vad som återstår att göra. Uppföljningen strävar efter att visa i vilken utsträckning

- medborgarna i Uppsala kommun är nöjda med de förutsättningar och den service som erbjuds inom nämndens ansvarsområden,
- nämnden följer de krav som staten och kommunfullmäktige ställer på nämnden för att öka genomslaget för politiskt fattade beslut,
- nämnden följer verksamhetsplanen och vilka resultat som de valda strategierna leder till, samt
- effektiviteten och kvaliteten på det arbete som utförs kan förbättras

Förhållningssätt kring uppföljning

- Uppföljningen är en del av nämndens styrning och utgår därför från de mål och uppdrag som nämnden ska genomföra.
- Uppföljningsarbetet har en ambitionsnivå som innebär att nyttan av uppföljningen antas överträffa kostnaden, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.
- Uppföljningen utgår från tydliga nulägesbeskrivningar. Det är en förutsättning för att kunna beskriva förändring och utveckling.
- Beskrivningen av utvecklingen utgår från tillförlitliga och dokumenterade källor. Så långt möjligt eftersträvas mätbarhet i uppföljningen.
- Information och data ska brytas ned och analyseras för att upptäcka skillnader mellan olika grupper, exempelvis kvinnor/män (obligatoriskt), barn/unga/vuxna, bostadsområden, och så vidare.

Nämndens uppföljning

Uppföljning ur olika perspektiv är en naturlig och integrerad del av nämndens styrsystem. Nämnden har en uppföljningsplan som fastställer vissa grundläggande principer och inriktning för uppföljningsarbetet. De olika uppföljningsprocesserna ingår och beskrivs närmare i nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Syftet med uppföljningsarbetet är att

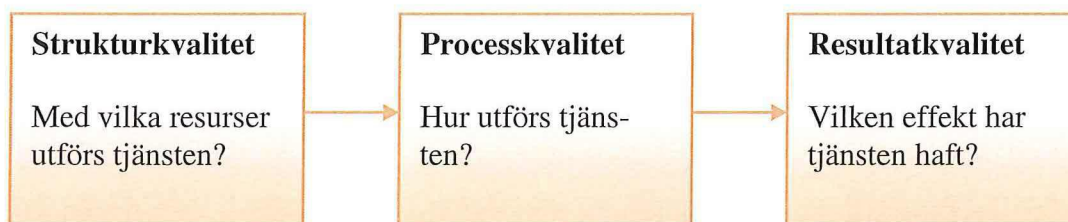
- Kontrollera avtalsuppfyllelse, och därmed kvaliteten i beställd verksamhet
- Bidra till verksamhetsutveckling och kvalitetssäkring
- Säkerställa att utveckling sker i enlighet med politiska beslut och viljeinriktningar
- Säkerställa att den enskilde som beviljats insatser får dessa verkställda i enlighet med beslut och till förväntad kvalitet

Målbild

Nämndens uppföljningsarbete är ett verktyg för såväl nämnden som utförarna att arbeta med ständiga förbättringar. Syftet med förbättringsarbetet är att medborgare och enskilda stödandare upplever att erbjudna tjänster motsvarar behoven och håller en hög kvalitet i förhållande till både lagstiftning och den enskildes förväntningar.

Uppföljning på olika nivåer

Nämndens uppföljning behöver ske på olika nivåer och ur olika perspektiv. Dessa behöver samverka och "haka i varandra" för att en helhetsbild ska kunna ges. Kvalitet kan mätas ur olika aspekter, vilka resurser finns, hur tjänsten utförs och vilken effekt har tjänsten haft.

Modell av Donabedian.

Strategisk nivå

Den strategiska uppföljningen innebär uppföljning av hur kommunfullmäktiges mål och de av nämnden beslutade nämndmålen har uppnåtts. Resultat av uppföljning på strategisk nivå rapporteras i samband med delårsbokslut och bokslut.

Verksamhetsnivå

Verksamhetsuppföljning är uppföljning av en verksamhetstyp med samma uppdrag, till exempel samtliga träffpunkter för personer med psykisk ohälsa. Syftet med uppföljning på verksamhetsnivå är att se om stöd ges på ett jämlikt sätt. Genom uppföljning på verksamhetsnivå kan strukturkvalitet mätas. Vid uppföljning på verksamhetsnivå mäts delvis även resultat på avtalsnivå.

Avtalsnivå

Avtalsuppföljning avser de avtal som nämnden tecknat med utförare, såväl interna som externa. Dessa uppföljningar styrs innehållsmässigt av det förfrågningsunderlag som legat till grund för avtalets tecknande. Avtalen omfattar vanligtvis en eller ett fåtal enheter. Uppföljningen sker i normalfall per enhet, oavsett om avtalet omfattar flera enheter. Avtalsuppföljningen fokuserar i stor grad hur tjänsten utförs, d v s processkvaliteten. Nämndens ambition är att varje enhet följs upp minst en gång under avtalsperioden.

Om enheten uppvisar brister ska utföraren ta fram en åtgärdsplan för samt åtgärda bristerna. Om felet eller bristen är av större karaktär kan ersättningsreducering komma ifråga även innan utföraren har upprättat en åtgärdsplan. Detta gäller inte om utföraren kan visa att åtgärderna inte har kunnat genomföras på grund av oförutsedda händelser av extraordinärt slag som utföraren inte kunnat råda över.

Individnivå

Individuppföljning sker utifrån den eller de insatser som berörd person beviljats genom myndighetsbeslut. Här är frågan om och hur man fått de insatser som beviljades. Dessa uppföljningar görs av biståndshandläggare vid myndigheten. Individuppföljningen fokuserar på vilken effekt tjänsten/stödet fått för den enskilde, d v s resultat kvalitet. Nämndens ambition är att individuella insatser följs upp vid behov, men minst en gång per år.

Planerade eller händelsestyrda uppföljningar

Majoriteten av nämndens uppföljningar är planerade, d v s sker med viss regelbundenhet och är i förväg bestämda. Vid avtalsuppföljning kan dessa ske som anmälda eller oanmälda besök.

Även händelsestyrda uppföljningar görs. Dessa görs inte regelbundet utan orsakas av en särskild händelse. Exempelvis:

- Upprepade händelser hos samma utförare, eller enstaka händelser där det föreligger uppenbar risk att händelse upprepas
- Händelse av särskilt allvarlig art, t ex brist i kompetens, medvetna avsteg från avtal eller upprepade händelser i ett tydligt mönster
- Stora negativa avvikelser i budget eller indikatorer för måluppfyllelse
- Sker vid behov efter kännedom om händelse

Arbetsätt och metoder som används vid olika uppföljningar beskrivs närmare i förvaltningens interna rutiner.

Ekonomisk uppföljning

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per april och i delårsbokslut per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Uppföljning av jämställdhetsarbetet

Indikatorer gällande jämställdhetsarbetet ska tas fram under 2016. Nämnden har konsupplelad statistik vad gäller beslutade insatser. Nämnden följer upp sina åtgärder i verksamhetsplanen som syftar till att förbättra jämställdheten på samma sätt som alla andra åtgärder i verksamhetsplanen. Detta innebär att nämnden har integrerat jämställdhetsperspektivet i såväl styrningen i verksamhetsplanen som i uppföljningen av den.

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1				Medansvarig nämnd			
Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.				Alla nämnder			
Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Utreda formerna för ett samlat uppdrag av hälso-och sjukvård för hela eller delar av nämndens målgrupp som bor i ordinärt boende med undantag av dem som har beslut om hemtjänst.	Redovisning utifrån genomförd utredning						Delårsbokslut per augusti
Förslag gällande organisation av närvårdsarbetet mellan Uppsala kommun och landstinget i Uppsala län med syfte att tydliggöra ansvaret har påbörjats och kommer att antas våren 2016.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Förutsatt att riksdagen tar beslut gällande lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso-och sjukvård ska den implementeras.	Bevakning och lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Nämnden kommer att ge uppdrag om att träffpunkterna ska erbjuda hälsofrämjande aktiviteter såsom exempelvis kostförebyggande råd och fysisk aktivitet.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Fysisk aktivitet på recept, FAR. Implementering fortgår. I samtliga uppdrag och upphandlingar ställs nu krav att FAR används efter bedömning av legitimerad personal.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Nämndens uppföljning av träffpunkternas verksamhet ska förbättras.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2				Medansvarig nämnd			
Barn och ungdomars delaktighet bidrar till att verksamheten anpassas till deras behov.				Alla nämnder			
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd					Tidpunkt för uppföljning	
Insatser inom barn och ungdom ska aktivt verka för att förbereda vuxenblivandet.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	
Nämndens handläggare ska vara väl förtrogna med och kunna ge information om vilka stödinsatser som kan ges i egen lägenhet och/eller i bostad med särskild service.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	
Nämnden ska utreda möjligheten att starta ytterligare ett boende med särskild service med inriktning förberedelse inför eget boende för ungdomar i åldern 18-25 år.	Redovisning utifrån genomförd utredning					Helårsbokslut	
Nämnden ska verka för att barn och/eller företrädare deltar i processen med samordnade individuella planer.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	
Annan uppföljning eller utvärdering som visar om nämndens styrning ger önskat resultat						Tidpunkt för uppföljning	
Brukarenkäter för att få kunskap om effekterna gällande arbetet med SIP						Våren 2016	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3					Medansvarig nämnd		
Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.					S		
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd					Tidpunkt för uppföljning	
Nämnden ska utreda ersättningsmodell gällande boendestöd i dialog med Vård & omsorg och återkomma första kvartalet 2016.	Redovisning utifrån genomförd utredning					T1 2016	
Vidta åtgärder utifrån genomförd utredning under 2015 avseende vilket stöd som ska erbjudas inom socialpsykiatri med syfte att ge rätt insatser i rätt omfattning till personer med psykiska funktionsnedsättningar.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	
Nämnden ska inhämta information från träffpunkter och boendestöd för att kunna följa trender.	Avtalsuppföljning och indikatorer					Helårsbokslut	
Nämnden ska utreda boendestöd anpassat för personer som tillhör personkrets enligt LSS.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	
Nämnden ska ställa krav gällande kultur- och fritidsaktiviteter i förfrågningsunderlag som berör bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen. Utförarna ska även kunna erbjuda individuella aktiviteter.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	
Vid alla uppföljningar av avtal samt individuppföljningar i bostad med särskild service ska kultur- och fritidsaktiviteter utgöra en del av uppföljningen.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	

Annan uppföljning eller utvärdering som visar om nämndens styrning ger önskat resultat	Tidpunkt för uppföljning
Ta fram underlag gällande boendestöd som ett led i jämställdhetsintegrering av boendestödet	Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala kommun möjliggör för ett utökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.	Medansvarig nämnd Alla nämnder
---	--

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Ej verkställda beslut enligt LSS 9§9 om bostad med särskild service, inrapporterade till Inspektionen för vård och omsorg tredje kvartalet.			25		minska		Helårsbokslut
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Utarbeta analysverktyg för att kunna beräkna vilket behov av boenden som nämnden kommer att möta (beräkna inflöde och utflöde).	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Planera för LSS-boenden till personkrets 3 i samarbete med psykiatri.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Nämnden ska i samarbete med styrelsen för Uppsala vård & omsorg och stadsbyggnadsnämnden skapa ändamålsenliga boendelösningar.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Planera för bostad med särskild service enligt LSS för personer under 65 år med demens.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Införa nytt arbetssätt kring erbjudande av bostad med särskild service samt följa upp och utvärdera om vidtagna åtgärder ger förväntat resultat.	Ingår även i nämndens internkontrollplan.						Helårsbokslut
Ny ersättningsmodell gällande serviceboende införs.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Utreda möjligheten att göra en presentation av bostad med särskild service respektive servicebostad på kommunens webbplats.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.	Medansvarig nämnd Alla nämnder
--	--

Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Förtydliga miljökraven i nämndens upphandlingar.	Stäms av vid nya avtal.	Helårsbokslut
Förbättra uppföljningen av fordonsanvändning i av-tasluuppföljningar för att få underlag för utvecklingsinsatser.	Lägesrapportering vid boksluten	Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6 Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.	Medansvarig nämnd Alla nämnder
---	--

Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
--------------------------	------------------------------	---------------------------------

Förbättra mervärden i förfrågningsunderlag enligt LOU och upphandla enligt ekonomiskt mest fördelaktiga.	Stäms av vid nya avtal.	Helårsbokslut
Nämnden avser att fortsätta ha utförmöten flera gånger per år.	Lägesrapportering vid boksluten	Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare.

Medansvarig nämnd

Alla nämnder

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats medelvärde			46		46		Helårsbokslut
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Systematisk egenkontroll genom bl.a. intern uppföljning av förvaltningens handläggningstider, kvalitet och service.	Indikatorer (t.ex. utredningstid)						Helårsbokslut
Utforma riktlinjer som bl.a. anger de servicenivåer som nämnden vill uppnå i sina verksamheter. Rätt till insatser enligt LSS ska alltid prövas i första hand.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Nämnden deltar i Socialstyrelsens arbete med att vidareutveckla Behov i Centrum /BIC), en metod för att kvalitetssäkra myndighetsutövning inom funktionsnedsättning.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Utveckla metoder och rutiner för avtalsuppföljning och utvärdering. Förbättra koppling mellan myndighet och avtalsuppföljning.	Ingår även i nämndens internkontrollplan						Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.

Medansvarig nämnd

Alla nämnder

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Projekt Närvårdsteam socialpsykiatri finns för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Projektet har till uppgift att ge tidiga, förebyggande och samordnade insatser. Projektmedel från Socialstyrelsen finns för 2016 men upphör 2017.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Utreda förutsättningarna för en fortsättning för projekt med uppsökande verksamhet i enlighet med Hikikomori-modellen.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Utreda möjligheten med sociala investeringar inom förebyggande insatser.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 10Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boen-
deformer.Medansvarig nämnd
Alla nämnder

Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Beslut om bostadsanpassningen kommer att tas över av Kommunstyrelsen.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Medverka till att bostäder som nämnden beställer vid nybyggnation är tillgänglighetsanpassade.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Bevaka tillgänglighetsperspektivet i yttranden gällande detaljplaner, program och översiktsplan.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 12Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen jämfört
med andra arbetsgivareMedansvarig nämnd
Alla nämnder

Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Inga nämndspecifika åtgärder							

Nämndens inriktningsmål 2Omsorgsnämnden erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört
med andra arbetsgivare.

Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Inga nämndspecifika indikatorer	[Beskriv vad som följs upp.]						[När/hur ofta]

Nämndens inriktningsmål 3

Säkerställa kompetensförsörjningen hos nämndens medarbetare på kort och lång sikt.

Indikatorer	Nuvärde	Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
-------------	---------	------------------	---------------	-------	-----------------------------

Kvinnor Män Totalt						
Inga nämndspecifika indikatorer						[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd					Tidpunkt för uppföljning
Nämnden kommer att inrätta tjänster som specialist-handläggare när ekonomin så tillåter.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 14					Medansvarig nämnd		
Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.					KS, AMN		
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel av maxpoäng enkäten om funktionshinderpolitiken och arbetsmarknad.			60	50	öka		Helårsbokslut
Antal personer som går från daglig verksamhet till anställning på öppna arbetsmarknaden eller som egen företagare.			3		4		Helårsbokslut
Andel av dem som den 1 september 2016 finns i daglig verksamhet enligt LSS som har sysselsättning på eller kopplad till ordinarie arbetsmarknaden d.v.s. på en plats där man även träffar andra än de som har daglig verksamhet enligt LSS och personal inom den verksamheten.			51%		52%		Helårsbokslut
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Se över nivåbedömnings- och ersättningssystemet inom daglig verksamhet så att det bättre svarar mot målgruppens behov.	Resultatet förs in i förfrågningsunderlag						Boksluten
Projekt för att sänka kostnader för resor till och från daglig verksamhet fortsätter.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Projektmedel från Regionförbundet för IPS Arbetscoacher upphör vid årsskiftet 2016/2017. Det gäller ersättning för två tjänster, en från kommunen och en från Arbetsförmedlingen. Utredda förutsättningar för att permanenta en tjänst.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Utveckla information som nås via kommunens webbplats när det gäller daglig verksamhet och ledsagarservice.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut
Utredda förutsättningar för att starta en verksamhet med strukturerad sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning.	Lägesrapportering vid boksluten						Helårsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 29					Medansvarig nämnd		
Inflytande och delaktighet inom välfärden ökar för Uppsalaborna.					SCN, ÄLN, ÖFN		
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]

Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Nämnden kommer att ha öppna nämndsammanträden och föreningsdialoger i samband med nämndsammanträde.	Lägesrapportering vid boksluten	Helårsbokslut

Nämndens inriktningsmål 1

Personer med funktionsnedsättning får mer egenmakt och ska i större utsträckning kunna påverka sin vardag.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga nämndspecifika indikatorer							[När/hur ofta]
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd					Tidpunkt för uppföljning	
Nämnden kommer att verka för att få in ett brukarperspektiv i all planering.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	
Nämndens planer på att inrätta brukarråd ska genomföras under 2016. Metodutveckling i påverkans- och inflytande frågor pågår i samverkan med regionförbundet i Uppsala län exempelvis fokusgrupper, intervjuer m.m.	Lägesrapportering vid boksluten					Helårsbokslut	

Uppdrag

Uppdrag från Mål och budget till nämnden	Uppföljning av uppdrag	Tidpunkt för uppföljning
Arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen i all kommunal service och i den kommunala organisationen	Ta fram underlag av könsfördelning och beslutstexter inom socialpsykiatri och framförallt boendestödet och utifrån resultatet arbeta med jämställdhetsintegrering	Helårsbokslut

Nämndens servicenivåer

Servicenivå	Uppföljning av servicenivå	Tidpunkt för uppföljning
Nämnden har inga servicenivåer		

Statsbidrag och riktade satsningar

Statsbidrag	Uppföljning av statsbidrag	Tidpunkt för uppföljning
Utbildning av äldre- och funktionshinderpersonal <i>BP2016/cirkulär 15:24</i> För utbildning av personal inom äldre- och funktionshinderområdet avsätts 200 miljoner under ett år, 2016.	Nämnden kommer att söka när förutsättningarna har klargjorts.	Helårsbokslut
Riktad satsning	Uppföljning av riktad satsning	Tidpunkt för uppföljning
Utökad kapacitet i LSS-boenden 20 miljoner		Helårsbokslut

Bilaga 2

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål (delas med OMN och AMN)

Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.

Nämndens strategi för att nå målet

Trots goda förutsättningar i regionen finns det grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. En sådan grupp är människor med antingen fysisk eller psykisk funktionsnedsättning. Generellt behöver arbetsgivare i regionen erbjuda fler arbetstillfällen riktade mot dessa målgrupper, och kommunen har ett stort ansvar att agera förebild som regionens största arbetsgivare.

För att kommunen som arbetsgivare ska nå målet att erbjuda fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning krävs olika typer av strategier.

Riktade insatser, till exempel praktikplatser, behövs för att öka verksamhetens förståelse och kunskap kring hur människor med olika förutsättningar kan bidra i den kommunala verksamheten. Kommunen ska kontinuerligt ta del av framgångrika exempel som gett varaktiga positiva resultat och hålla sig ajour med forskning, beprövad erfarenhet och evidens inom området. Vid behov ska samverkan ske med relevanta externa aktörer.

För att långsiktigt säkra kommunens förmåga att erbjuda reguljärt arbete för människor som har en funktionsnedsättning krävs systematiskt arbete med förståelse. Hindrande attityder, fördomar och stereotyper i arbetet med kommunens kompetensförsörjning ska stegvis undanröjas genom kunskapshöjande åtgärder. Befintliga processer för kompetensförsörjning ska granskas för att säkerställa icke-diskriminerande arbetsätt och metoder.

Det är också viktigt att säkra enhetlig, rättsäker och icke-diskriminerande hantering i alla situationer där framtida medarbetare kommer i kontakt med kommunen. Detta beskrivs under inriktningsmålet *"Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare."* i de delar som rör samordning av förfrågningar av olika slag och den metodik som ska tillämpas vid rekrytering.

Sammantaget ska strategier och åtgärder påverka kommunens attraktivitet som arbetsgivare i positiv riktning.

Kommunstyrelsens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Styra, stödja och samordna ett långsiktigt utvecklingsarbete som syftar till att fler unga i åldrarna 18-30 år med psykisk funktionsnedsättning får arbete eller praktik i kommunen. Uppdraget hanteras i samverkan med AMN, OMN och relevanta externa aktörer. Löper under hela verksamhetsåret och fortsätter under hela planeringsperioden.	Enhetlig, rättsäker och icke-diskriminerande hantering säkras. Kommunens attraktionskraft ökar, rekryteringsbasen breddas, vilket förväntas leda till ökad effektivitet och kvalitet i verksamheten. Kommunstyrelsen avsätter 925 000 kr för detta uppdrag under 2016, men ska även ansöka om EU-bidrag för 75 % av projektkostnaden.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.

Nämndens strategi för att nå målet

Uppsala kommun befinner sig i en region med stark tillväxt. Detta innebär att potentiella medarbetare ofta har fler arbetsgivare att välja bland, och därför behöver kommunen kunna erbjuda attraktiva möjligheter och villkor.

För att säkra kommunens kompetensförsörjning på kort och lång sikt krävs att kommunen positionerar sig på arbetsmarknaden med en tydlig arbetsgivarprofil. En attraktiv arbetsgivarprofil omfattar en väl sammansatt mix av attraktiva möjligheter och villkor för medarbetare ur en bredd av målgrupper, där individuella val är möjliga. Allmänna krav på det urval av villkor som kommunen bör erbjuda är att de är jämställda, hälsofrämjande, klimatsmarta och bidrar till ett hållbart arbetsliv.

För att klara den långsiktiga kompetensförsörjningen och utmärka sig som en attraktiv arbetsgivare är vägen in i organisationen särskilt viktig. Alla sökanden som kommer i kontakt med Uppsala kommun ska ha en positiv upplevelse av mötet. Förfrågningar om praktik, verksamhetsförlagd utbildning och trainee-platser ska därför samordnas för att säkerställa en enhetlig, rättssäker och icke-diskriminerande hantering. I samband med rekrytering ska alltid kompetensbaserad rekryteringsmetodik användas, då utvärderingar visar att denna metodik minimerar risken att ovidkommande faktorer påverkar bedömningen av sökanden vid intervjuer.

På längre sikt behövs fler medvetna ställningstaganden vilka arenor och arbetssätt kommunen ska använda för att nå fler målgrupper som kan vara framtida medarbetare. Kommunen ska på kort sikt vidareutveckla och förvalta dialogen med utbildningsanordnare, främst inom svårrekryterade områden som skola, teknik och vård. Syftet är att både påverka utbildningsinnehållet och marknadsföra kommunen som arbetsgivare. Därutöver ska trainee-platser erbjudas i enlighet med regeringens vårproposition 2015 (2014/15:100), vilket skapar utmärkta kontakter med framtida medarbetare.

Därutöver ska kommunen fortsätta att utveckla och förvalta processer för kompetensförsörjning, chefsförsörjning och ledarutveckling, liksom det hälsofrämjande och systematiska arbetsmiljöarbetet. Lönebildningen ska i alla moment stödja kompetensförsörjningen och genomföras på ett sådant sätt att likabehandling och rättsäkerhet säkerställs. Grundläggande ordning och reda i dessa processer är hygienfaktorer som krävs för att kommunen ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare, både ur ett medarbetar- och chefsperspektiv.

Kommunstyrelsens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Utreda vilka villkor som kommunen bör utveckla för att säkra sin attraktivitet som arbetsgivare. Utredningen och rekommendation för beslut ska vara klar T2 2016.	Ökad attraktivitet som arbetsgivare för en bred målgrupp av befintliga och potentiella medarbetare. Tydligare arbetsgivarprofil.
Samordna en satsning på traineejobb som riktas till de unga som står långt ifrån arbetsmarknaden och har en gymnasieutbildning, Löper under hela verksamhetsåret.	

Samordna av kommunens arbete med praktik, traineeplatser och studentmedarbetarskap. Samordningen ska vara klar T1 2016.	Enhetlig, rättsäker och icke-diskriminerande hantering säkras. Kommunens attraktionskraft ökar, rekryteringsbasen breddas, vilket förväntas leda till ökad effektivitet och kvalitet i verksamheten.
Fortsätta implementeringen av kompetensbaserad rekryteringsmetodik inklusive den guide om funktionsnedsättning som finns för målgruppen personalansvariga chefer. Löper under hela verksamhetsåret.	Satsning på traineejobb som riktar till de unga som står långt ifrån arbetsmarknaden och har en gymnasieutbildning kommer finansieras med statsbidrag.
Utreda möjligheterna till utökat HR-stöd för chefer i samband med rekrytering, inklusive finansiering. Utredningen och rekommendation för beslut ska vara klar T1 2016.	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.

Nämndens strategi för att nå målet

En av kommunens stora utmaningar framöver är att mobilisera alla resurser så att kostnaderna för verksamheten minskar, samtidigt som kvaliteten vidmakthålls eller förbättras.

För att vidmakthålla kvalitet och kapacitet inom givna ekonomiska ramar kommer det bli allt viktigare att ta tillvara all den kompetens och kapacitet som kommunens medarbetare besitter. Det kommer vara avgörande att förutsättningar för prestation och medskapande är stabila, jämställda och ger alla medarbetare likvärdig möjlighet att bidra aktivt i verksamheten. Ingen medarbetares kapacitet får gå till spillo och oreflekterade, stereotypa attityder och strukturer ska aldrig tillåtas stå i vägen för enskilda individers möjlighet att bidra utifrån sin erfarenhet och kompetens.

Det kommer vara avgörande att chefer och medarbetare tar ett gemensamt ansvar för resultat och utveckling av verksamheten. Ansvarsfördelning och krav på medarbetarskap och ledarskap finns beskrivna i arbetsgivarpolicyn, men behöver konkretiseras ytterligare.

Kommunen har redan påbörjat ett arbete för att kunna arbeta mer systematiskt med verksamhetsplanering och nedbrytning av mål på olika nivåer. Det arbetet behöver fortsätta utvecklas. För att åstadkomma det medskapande och de prestationer kommunen behöver måste chefer och medarbetare mötas i dialog om planering, prestation, utveckling och uppföljning. Därför ska förutsättningarna för dialogen mellan chef och medarbetare vidareutvecklas. Chefer har ett särskilt ansvar att agera förebilder för sina medarbetare och leda dem mot resultat och utveckling. Chefsförsörjningen och chefsutveckling ska därför fortsätta utvecklas, liksom förutsättningar i övrigt för de som axlar ett chefskap.

På längre sikt är det avgörande för kommunens kompetensförsörjning att karriär och utvecklingsvägar tydliggörs. På sikt ska det vara ett gemensamt uppdrag för kommunens chefer att informera och driva intern rörlighet genom att ta upp frågor om karriär och utveckling i samtalen med medarbetare på olika nivåer.

För att på sikt klara av kompetensbehoven i bristyrken behöver kommunen överväga renodling av arbetsinnehållet för vissa verksamhetskritiska nyckelfunktioner där mer kompetens sannolikt kommer vara svårt att rekrytera in. Ett exempel är chefer som idag har en omfattande administrativ arbetsbörda och där mer tid behöver frigöras för ett närvarande ledarskap

Ett annat exempel är läraryrket, där tid måste frigöras för det pedagogiska uppdraget och andra uppgifter omfördelas till andra funktioner. Å andra sidan öppnar en renodling upp för nya yrkesroller där kommunen kan få möjlighet att rekrytera in medarbetare med andra kompetenser än vad organisationen har tillgång till idag.

Sammantaget förväntas strategier och åtgärder påverka kommunens attraktivitet som arbetsgivare i positiv riktning.

Kommunstyrelsens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Bryta ned och konkretisera kraven på medarbetarskap och ledarskap i arbetsgivarpolicyn. Åtgärden ska vara klar T2 2016	Tydligare ansvarfördelning ger ökad effektivitet genom ökat medskapande
Kravställa och precisera hur dialogen mellan chef och medarbetare ska hanteras och vilket innehåll dialogen ska ha. Åtgärden ska vara klar T2 2016.	Ökad effektivitet och kvalitet genom ökat medskapande, vilket i sin tur ger ökad effektivitet inom givna ekonomiska ramar.
Fortsätta driva och utveckla kommunens chefsförsörjning och ledarutveckling enligt den fastslagna principen om ETT Uppsala ETT ledarskap. Löper under hela verksamhetsåret.	Ökad effektivitet och kvalitet genom ökat medskapande, vilket i sin tur ger ökad effektivitet inom givna ekonomiska ramar Nämnden avsätter 1 000 000 kr för kommungemensamma ledarutvecklingsåtgärder under 2016.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.

Nämndens strategi för att nå målet

Kommunen har sammanlagt 3500⁹ deltidsanställda, tillsvidareanställda medarbetare. Av dessa är drygt 80 % kvinnor.

Deltidsarbete under långa perioder tenderar att medföra lägre pension, försämrade karriärmöjligheter och sämre löneutveckling¹⁰. För samhället i stort, innebär ett utbrett deltidsarbetsutnyttjande att en ojämnställd arbetsmarknad riskerar att cementeras.

Jämställda arbetsförhållanden medför att kommunen fullt ut kan utnyttja hela arbetsmarknadens potential och därigenom, få större effektivitet, bättre resultat och en bättre verksamhet för kommunens medlemmar. Kommunen har en utmaning i att kompetensförsörja verksamheten, och organisationen behöver redan nu förbereda för att – genom attraktiva erbjudanden om heltid – säkra tillgången på rätt kompetens för verksamheten. Det långsiktiga resultatet av att fler arbetar heltid gynnar alltså både kommunens kompetensförsörjning och den enskilda medarbetaren. Kortsiktigt innebär det dock ökade kostnader för kommunen. För att uppnå de långsiktiga positiva resultat som eftersträvas ska alla kommunens tillsvidareanställda medarbetare vara heltidsanställda.

Möjlighet att arbeta deltid skapas genom beviljande av tjänstledighet som söks och omprövas årligen.

⁹ Deltidsbrandmännen oräknade

¹⁰ Utredning med närmare data om detta är på gång

Att kommunen, som en av de största arbetsgivarna i regionen, gör ett medvetet val att införa heltid som norm, kan skapa förväntningar på andra arbetsgivare att röra sig i motsvarande riktning. Det kan på sikt leda till en strukturell förändring av arbetsmarknaden för yrkesgrupper där en stor andel av arbetstagarna idag arbetar deltid.

Uppdelad arbetsdag – s.k. delade turer - innebär att tiden från det en börjar på morgonen, till dess arbetsdagen är slut, blir lång utan att eventuella arbetsfria timmar under dagen fullt ut kan användas till återhämtning. Ett sådant upplägg medför inte med en positiv förväntan på heltid. Det är därför väsentligt att heltidsnormen kombineras med ett krav på sammanhållen arbetsdag, främst ur ett medarbetarintresse. I detta sammanhang bör även gällande heltidsmått ses över.

De ekonomiska konsekvenser i form av kortsiktigt ökande kostnader som heltidsnormen förväntas få, kommer att kunna matchas mot ökad effektivitet. Att heltid är norm förväntas även påverka kommunens attraktivitet som arbetsgivare i positiv riktning.

Kommunstyrelsens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Styra, stödja och samordna arbetet med införande av heltid. Implementering av heltid för alla ska påbörjas hösten 2016 och vara fullt ut genomförd under hösten 2017.	Tydligare arbetsgivarprofil och ett tydligt ställningstagande i hur heltid förväntas bidra till ökad jämställdhet. Förslaget antas vara kostnadsneutralt, då den ökning av heltidsarbete som blir konsekvensen beräknas minska behovet av timavlönade vikarier i motsvarande grad.
Styra, stödja och samordna arbetet med schemaläggning för sammanhållen arbetsdag. Implementering av heltid för alla ska påbörjas hösten 2016 och vara fullt ut genomförd under hösten 2017.	Bättre förutsättningar för återhämtning för individen samt en positivare upplevelse av heltid som norm

ⁱ Källa: Kolada ((N20044- N20014)+ N28016+ N20013)). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.

ⁱⁱ Källa: Kolada (N28018). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.

ⁱⁱⁱ Källa: Kolada (N25891). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.

^{iv} Källa: Kolada (N25890). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.

^v Källa: Kolada (N25893). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.